12 పేజీలు అర్ధణా

నం॥ చందా రు 4.

R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 7-10-38. | సంచిక 39

ఈ వారంలో

పాలసీల్ల విమర్శన-
రైతుశోకం.
కోరదా దెబ్బలు-
కివ్యసంభాషణము-
ప్రావిన్స్-నాన్-ప్రావిన్షియత్వం.
ఇంకా- ఇంకా.

శాంతి :-

హిట్లరు కోర్కెలన్నీ వారిత్తులను తూచింది వాటిని జర్మను ప్రభుత్వము అక్టోబరు 1 వ తేది లోపుగ అంగీకరించిన పక్షం, శేకపోయిన బలవంతముగ తన కోర్కెలను సఫలీకృతమొనర్చు కొనెదనని ప్రకటించెను. జర్మను ప్రభుత్వంవారు ప్రాణము పోయినను సరే యీ అవమానకరములకు షరత్తులను అంగీకరింపజాలమనిరి. బ్రిటిషు ప్రధాని తాను చేయుచుండిన శాంతి రాయబారాలు పాగ లేదని, బ్రిటిషు గారు జర్మనుకు సహాయం చేయవలెనని చాపుబలుకుచెప్పి చేరుటు సెల్లకిల చేశారు.

బ్రిటను, ఫ్రాంసులు అంత్య ప్రయత్నంగా హిట్లరుకు ఒక సందేశమంపారు. దీనిని పురస్కరించుకొని హిట్లరు బ్రిటిషు ప్రధాని ఛేంబర్లేను, ఫ్రెంచి ప్రధాని డెలాడియారు, ఇటలీ డిక్టేటరు ముసోలినీ గారలను జర్మను సమస్యను శాంతముగా పరిష్కరించడానికి 80 తేదిన మ్యూనిచ్చి దగ్గర సమావేశం కావాలని ఆహ్వానం పంపారు. జర్మనుకుగాని రష్యాకుగాని ఆహ్వానంలేదు. బ్రిటను, ఫ్రాంసు, జర్మని, ఇటలీ రాజ్యాలుచేరి జర్మను సమస్యను గురించి 12-45 మొదలు 1-80 వరకూ సంప్రతించి ఒక ఒడంబడికకు వచ్చాయి హిట్లరు కోర్కెలన్నీ అంగీకరింపబడ్డాయి.

ఒడంబడిక షరతులు

జెకోస్లోవేకియాలోని సుడేటాను జర్మనుల ప్రాంతాలను హిట్లరు ప్రకటించిన 1 తేది తన సైన్యంతోపాటు ఆక్రమించుకోవచ్చును.

2. అక్టోబరు 10 వ తేదిలోగా ఇది ముగియాలని బ్రిటను, ఫ్రాంసు, ఇటలీ ఒప్పుకొంటున్నవి. ఆప్రాంతాలలో ఏమీ నాశనం కాకుండా కాలీ చేయడానికి జెక్ ప్రభుత్వం పూచిపడాలి

(3) కాలీచెయ్యడపు షరతులను ఒక అంతర్జాతీయ కమీషన్ నిర్ణయిస్తుంది. దీనిలో జర్మనీ, బ్రిటను, ఇటలీ, జెకోస్లోవేకియా ప్రతినిధులుంటారు.

(4) జర్మనులు అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న మిగతా భాగాలు పైన చెప్పబడిన అంతర్జాతీయ కమీషన్ వెంటనే నిర్ణయిస్తుంది వాటిని కూడా జర్మన్ సైన్యాలు అక్టోబరు 10 వ లోపుగా ఆక్రమిస్తాయి.

(5) ప్లెబిసైటు ఏర్పాటుచేయవలసిన భాగాలను అంతర్జాతీయ కమీషన్ నిర్ణయిస్తుంది ప్లెబిసైటులేకుండా ట్రాన్సుఫర్ చేయవలసిన భాగాలను ఈకమీషన్ జర్మనీ, బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ దేశాలకు సిఫారసు చేస్తుంది.

(7) ట్రాన్సుఫరు పొందడం, మానడం నిశ్చయించుకొనే హక్కు ప్రజలకు ఉంటుంది. కాని ఇది ఆరునెలలలోగా నిర్ణయించుకోవాలి. ఈహక్కును గురించి జర్మన్- జెకోస్లావాక్ కమీషన్ పర్యాలోచిస్తుంది. ట్రాన్సుఫరు అవసరైన మార్గాలను, దానిపై బయలుదేరే సమస్యల పరిష్కారమునే నిర్ణయిస్తుంది.

(8) ఈ ఒడంబడిక తారీఖునుండి 4 వారాల లోపుగావిడుదుల పొందదలచుకొన్న సూడెటన్ జర్మనులను జెక్ ప్రభుత్వం తన సైనిక రాజకీయ దళాలనుండి విడుదల చెయ్యాలి. రాజకీయ నేరాలకు శిక్షపొందుతూన్న సూడెటెన్ జర్మన్ ఖయిదీలందరిని ఈవ్యవధి లోపునసే విడుదల చెయ్యాలి.

కొత్త జెకోస్లోవేకియా సరిహద్దులకు కారణం లేకుండా భంగం కలుగకుండా అంతర్జాతీయ రక్షణ యిచ్చుటకు అంగీకరింపబడింది

జెకోస్లోవేకియాలో పోలిష్, హంగేరియన్ అల్ప సంఖ్యాకుల సమస్యకూడా తృప్తికరంగా పరిష్కారం అయిన పిమ్మట జర్మని, ఇటలీ జెకోస్లోవేకియాకు హామీ యిస్తాయని తెలిపాయి.

ఆయా ప్రభుత్వాల సమ్మతిమీద పోలిష్ హంగేరియన్ అల్పసంఖ్యాకుల సమస్య మూడు నెలలలోగా పరిష్కారం కాకపోతే మళ్లీ యీనాలుగు రాజ్యాల సమావేశం జరుగుతుందని నాలుగు రాజ్యాల ప్రతినిధులు తెలిపారు.

ఈవిధంగా ఛేంబర్లేన్ హిట్లరుల రెండవ సమావేశమునాడు హిట్లరు తెలిపిన షరతులన్నియు అంగీకరించబడినవి. కాని జెకోస్లోవేకియా మెడ మీద కాడి తప్పించినట్టులైనది.

ఫ్రాన్సు రష్యాదేశములు జర్మనుకు సహాయం చేసెదమని వాగ్దానమిచ్చియుండెను. బ్రిటను తన సంసిద్ధతను చూపక జర్మని, ఇటలీలతో చేరుటకు కనుపుచున్నపుడు బ్రిటనును కాదని రష్యాతో చేరుటకు సాహసింపలేరాయెను. దీనితో ఫ్రాన్సు రష్యాదేశముకొని యుండిన ఒడంబడిక నీటకలిపెను.

జర్మని, ఇంగ్లాండు ఒడంబడిక

బ్రిటను, జర్మని ఒక సంధిచేసుకొన్నాయి. ఇకమీదట ఎన్నడూ ఒకరితో నొకరు యుద్ధం చేయకూడదని, రెండు దేశాలకు సంబంధించిన సమస్యలను [illegible] ద్వారానే పరిష్కారం చేయడానికి నిశ్చయించుకొన్నారు. అభిప్రాయభేదాలు కలిగింపగల విషయాలన్నిటిని తొలగించడానికి శక్తివంచనలేక ప్రయత్నించడానికి అంగీకరించాయి. ఈ విధంగా విరోధాలంటికి తమశక్తికొలది పాటుపడదమే తమ ముఖ్యకోరిక అని ప్రకటించాయి బ్రిటను పక్షాన ప్రధాని ఛేంబర్లేను, జర్మనీపక్షాన హిట్లరు ఆ సంధి పత్రముమీద సంతకాలు పెట్టారు

మ్యూనిచ్చి సమావేశఫలితాలను ఫ్రాంసు, బ్రిటను, జర్మని దేశాల్లో హర్షింపబడింది

జర్మను ప్రత్యుత్తరము

మ్యూనిచ్ సమావేశ సూచనలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు "మాతో ఆలోచించకుండా మాకు ప్రతికూలంగా మ్యూనిచ్‌లో చేసిన తీర్మానాలకు ఒప్పుకొనుట తప్ప వేరేమార్గం కనబడడంలేదు" అని ప్రకటించింది

పోలెండు కోరిక:

మ్యూనిచ్ ఒడంబడికతో తమకు సంబంధం లేదనియు, గత శనివారంలోగా పోలిష్ నివసించు ప్రాంతములను జర్మను ఖాళీచేయవలెననియు, అందు కంగీకరింపకున్నచో ప్రమాదము సంభవించుననియూ పోలెండు తెలిపెను.

జర్మను ప్రభుత్వము.

జర్మను ప్రభుత్వం యిష్టములేకుండగనే పోలెండు పంపిన యీ సందేశాన్ని, అందలి షరతులను అంగీకరించింది. టెస్చెనునగరము, సైలీషియా ప్రాంతము పోలెండుకు ఇచ్చివేయుటకు అంగీకరించింది. చేరువనున్న ప్రాంతములను పోలెండు కోరిన వాటినిగూర్చి రాయబారాలు వెంటనే ప్రారంభమగుతాయి.

హంగరీకోర్కె.

హంగరీ కూడ తనకు కొంత రాజ్యభాగం రావాలని కోరింది. ఈవిషయమున రాయబారాలు జరుగుచున్నాయి.

జర్మనుకు బ్రిటను

1 కోటి పౌనులు ఋణమిచ్చుట

మ్యూనిచ్చి సంధివలన జర్మను ప్రభుత్వానికి చాల నష్టంకలిగింది. పరిశ్రమల ప్రదేశాలు పోయినాయి, మరల జాతీయాభివృద్ధి పొందాలంటే విశేషంగా ఖర్చుపెట్టాల్సివుంటుంది. దాని కొరకు జర్మనుకు చేసిన నోహాయమునకు పరిహారంగా బ్రిటను 1 కోటి పౌనులు అప్పిచ్చుటకు అంగీకరిచ్చింది.

చీనా జపాను యుద్ధం

యాంగ్సి నదికి ఉత్తర తీరమున టియిహైతెవు నగరమును తామాక్రమించినట్లు జపానువారు ప్రకటించుచున్నారు.

హాంకోకు దిగువనున్న పెద్ద కోటలన్నియు యిప్పుడు జపాను వశమైనవి.

* * *

హాంకోనగరం మీదికి గాలించుచుండే దండయాత్రలో జపానువారికి మరికొన్ని విజయాలు కలిగినవట

* * *

యాంగ్ ట్సికియాంగ్ నదికి దక్షిణాన కొకి ఆశీ[illegible] నగరాన్ని జపానువారు వశపరచుకొన్నారట

* * *

లోహావ్ నగరంవద్ద జరిగినయుద్ధంలో చైనా సేనలో ఎనిమిది డివిజనులు నాశనమైపోయినవని జపానువారు ప్రకటించారు.

ఈవిధంగా జెకోస్లోవేకియా విషాద నాటకం పరిసమాప్తి అయింది నానాజాతి సమితి తీర్మానించవలసినవిషయం పెద్ద రాజ్యాలు బ్రిటను, ఫ్రాంసు జర్మని, ఇటలీలు పరిష్కరించాయి. జాతి సమితి నాడు మాకొరకేయని మరొకమారు తేలిపోయింది

హిట్లరు బెదరింపులతోనే తన కోర్కె నెరవేర్చుకొన్నాడు. ప్రదేశాలు కావాలని కోరడంలో ఇదే ఆఖరుసారి అనికూడ హిట్లరు ప్రకటించాడు కాని సామ్రాజ్య తృష్ణ అంతటితో ఆగి వుండనిచ్చునా! జెకోస్లోవేకియాను ఆక్రమించుకొని, తరుస్థావర మీర్పరచుకొని మున్ముందు మీదికి హిట్లరు దూకడని ఎవరు హామీ యివ్వగలరు!

వివిధ వ్యవహారాల్లో బ్రిటను అవలంబించుచున్న రాజనీతి కొంటురరుచున్నది. అబిసీనియా విషయంలోను, ఆస్ట్రియా విషయంలోను, స్పెయిను విషయంలోను, చైనా విషయంలోను, నేడు జర్మను విషయంలోను, గవర్నమెంటు రాజనీతి పరిశీలించినచో నిజంగా [illegible] చైఖరిని బ్రిటను అవలంబించుచున్నదా అనే [illegible] యని శంకింపవలసివస్తున్నది. ఛేంబర్లేను గారి పద్ధతిలో యేకీభవింపజాలక యుద్ధశాఖ మంత్రి రాజీనామాల నిచ్చిరి

శాంతి, శాంతియని అరచుచు, బ్రిటను సమర సన్నాహాలను పూర్తిచేయుచున్నది, దీనిబట్టి చూడ మ్యూనిచ్చి సమావేశమువలనగలిగిన శాంతి చాలా కాలము వుండజాలదనియు, యుద్ధము తప్పదనియూ వూహింపవలసియున్నది.

బ్రిటను, ఫ్రాంసు దేశాల పారతంత్ర్యం వలన ఒక ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం బలిపెట్టబడింది

తర్వాత సమస్యరణలు చాలా అసమగ్రంగా రాతవంటేత వ్యవసాయకులు కు అసంతృప్తి కలుగచేసున్నా వారికి ఫేసిస్టు వరిరాదయలు పారి శ్రామికులని వ్యవసాయికులని దురంతాలకి ఫురి కొల్పడం జరిగింది. వీళ్ల భూస్వాములని వారి వరికేవాలమంది కెదలుగొట్టడం సంభవించింది.

ఫేసిస్టులు బాహాటంగా హత్యలని చేయ డానికి పూనుకొన్నారు.

ఏప్రిల్‌లో ఆయుధం ఫేసిస్టులపై వ్యతిరేక త్వ కావించినందుకు కీ.శ. మైకేల్ అను న్యాయాధికారిని ఘోరంగా వధించారు. ఇక్లే కొంతలాని గోల అయింది. చర్చిలని నిర్మూలిం చడం, అసాల్టుగార్డ్సు నాయకుని హత్యచేయడం ఇంకా ఎన్నో జరిగింది. ప్రభుత్వం వీళ్లని అణచ డానికి ఎంతో ప్రయత్నం చేశారు. ఫేసిస్టులని అరెస్టుచేయడం జరిగింది. అయితే రిపబ్లిక ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులు చాలా ఉన్నాయ్ దానికి ఈ శక్తత కారణంకాదు. తప్పనిసరిగా అవి ఏర్పడ్డాయ్.

ప్రభుత్వంపై సహాకారం లేకుండా ఫేసిస్టు తదితరుల కక్షులకు చెందిన సైనికులని భూర్తి జీతంపైన ఫించనుకు పంపించడం, కర్తి–భిపాయా ములని కలిగినవారినందరిని బయటికి పంపకుండా మాతృభావంతో ఉండడంజరిగింది.

ఉద్రేకంతో ప్రజలు చరించినప్పుడు వాళ్లని పురికొల్పిన విరోధి విదేశీయులని దండించ డానికి తమకు వ్యతిరిక్తంగా కోర్టులపైన కానీ, సైన్యంపైన కానీ ఆధారపడడానికి వీలులేక పోయింది.

బహిరంగంగా కనోవేషన్ ఎస్పనోలా కక్ష వారు జూలైలో అసాల్టుగార్డు లెఫ్టనెంటు జోస్ కాస్టిలోని చంపారు. మాడ్రిడ్‌లో మతిలేని సైకత పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ కాల్వోసోటి లోను సైనాయకుని కక్షవారు చంపి పగతీర్చు కొన్నారు.

అప్పటినుంచీ యుద్ధం మొదలు.

తమ సాంప్రదాయికంగా తర్వాత వాళ్ళని నిర్మూలించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందని సైన్యాంగం చర్చివారలు అందరూ కూడా ప్రభు త్వానికి వ్యతిరేకించారు.

యుద్ధ మూలాలు

మొత్తముపైన చూచినట్లయితే ఫిబ్రవరి ఎన్ని కలలోను ఓడిపోయిన కన్సర్వేటివ్ రాజకీయ కక్షులను మైనారిటీని వారివల్లను విదేశీయుల వల్లను ప్రోత్సహింపబడిన సైన్యాంగంలోని భాగమే ప్రభుత్వముపై తిరుగుబడి నందువల్ల యుద్ధం జరుగుతూ వని మనకు తెలుస్తుంది.

ఈ యుద్ధాన్ని నాయకులతో ఆలోచించు కొని నడుపుచున్నారు.

1. జనరల్ (ఫ్రాంకో తమునమే విద్రోహుల సైన్యాధిపత్యమును వహించినాడు)

2. జనరల్ ఎమిలియోమోలా (విద్రోహుల ఉత్తర భాగపు సైన్యాధిపతి.)

3. విద్రోహుల శాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి అధ్యక్షుడుగా [illegible] సైన్యము [illegible] [illegible].

4. విద్రోహుల దక్షిణభాగపు సైన్యాధిపతి అయిన జనరల్ గన్జాలె క్వీపోడి లానో.

ప్రభుత్వపు వంకవారు.

వీరిని పలువిధాలుగా లాయలిస్టులని, రెడ్‌లని, రెబల్సులని పిలుస్తారు.

యుద్ధంమొదలప్పుడు పాప్యులర్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వనాయకుడు మాన్యుయల్ అజానా ఇప్పటికీ అతను అధ్యక్షుడుగా ఉన్నాడు.

స్పెయినుయుద్ధం పూర్వోత్తరాలు

—x—

వి. యస్. వెంకటనారాయణ బి. ఏ. (ఆనర్సు)

1. కేంద్రీ కక్షులు:

(ఏ) రాడికల్ కక్ష:

రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వానికి సహాకారం చూపిస్తూ కుడికక్షులతో మెలగేది

(బి) కన్సర్వేటివ్ రిపబ్లికన్ పార్టీ: క్యాథలిక్ ... కన్సర్వేటివులను.

2. ఎడమ కక్షులు.

1. సామ్యవాద కక్ష:

భూస్వాముల భూఆక్రమణాన్ని కూడిన్ని పరిశ్రమలని సమితిబాధ్యతపై నిర్వహించడాని కిన్నీ మానార్కీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగానూ ఫాదిరీలని నిరసిస్తూ చరించేవారు. మొదటి నాయకులు: కాబలెరో, ప్రీటో.

2. రాడికల్, డెమాక్రెటిక్ కక్ష:

చర్చిని ప్రభుత్వమునుండి పూర్తిగా వేరు చేయడానికిని ఉచిత ప్రాథమికపాఠశాలలని, రైతుల పారిశ్రామికుల స్థితిని న్యాయరీత్యా సంస్కరించ డానికిని పాటుపడుతూ చూపేవారు.

3. కెటలోనియన్ ఎడమకక్ష

రాష్ట్రీకత్య స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందుటకు, ఆర్థిక సంస్కరణాలని మనః పూర్వకంగా ప్రవేశపెట్ట డానికి ఇచ్చగిస్తుంది.

4. కమ్యూనిస్టుపార్టీ

సోవియట్ రష్యా కమ్యూనిస్టులకి వీరికి భేదం వుంది పరిశ్రమలని ప్రభుత్వం అధికారంలో నిర్వ హించాలనే వీరి వుద్దేశం. చర్చి ప్రచారముకి వ్యతిరిక్తులు.

5. అనార్కిస్టులు: సిండికలిస్టులు

పారిశ్రామిక సమూహాము. చట్ట విధానాలని నిరసిస్తూ ఎక్కడా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని కావలెంటారు.

సివిల్ గార్డులు

సైన్యాంగంలోనుంచి తీయబడిన రక్షకభట బృందము. మొదట ప్రభుత్వం అధీనంలో వుండినా తరువాత విద్రోహులకెట్టు కొందరూ లాయలిస్టుల వంకనూ ఏర్పడ్డారు. యథార్థసంఖ్య 22,000 గుండి. వీరిలో అశ్వరోహులు 5,000 సైన్యములో చాల భాగము విద్రోహులవంకపోయి నది.

మార్క్సనిస్టుకాక పారిశ్రామిక రక్షణ

సైన్యము

పరిస్థితులబట్టి ఏర్పడిన వాలంటీర్ల సిబ్బంది మగ వారు ఆడవారును. వీరు సోషలిస్టు, కమ్యూ నిస్టు, అనార్కిస్టు–సిండికలిస్టు పార్టీవారలు. ఆరిపగి రిరి. వర్గాలు తీరమైనకక్ష్య పాపాలను వీరు ప్ర దర్శించారు. మొదట తిరిగి చేరపోయినా క్ర మంగా చేవకిని ఏర్పడ్డారు

రెడ్ కార్మికులు

ప్రథమంగా యుద్ధరంగంలో పనిచేస్తూవున్న స్త్రీజన సైన్యం.

విద్రోహుల వంకవారు

వీరిని రెబెల్సులని మానార్కిస్టులని, ఫేసిస్టు లని పలువిధాలా తెలుపుతారు పాప్యులర్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంటు కక్షులకి వ్యతిరేకంగా ఏర్పడిన కుడి కక్షులను బలపరుస్తూ ఏర్పడ్డారు. మొత్తము పైన వీరు ఆర్థిక సాంఘిక సంస్కరణల ఇష్టపడ కుండా ఉండేవారే రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వ విధా నానికి లాయలిస్టులుతప్ప అందరూ సైరణ చూ పించినా సంస్కరణలకు వ్యతిరేకించినారు వీరికి ఆయువుపట్టు అధమపక్షం తోమ్మిదికక్షులవా రుగా ఉన్నారు.

కనోవేషన్ ఎస్పనోలావారు.

రాయలిస్టు ఉద్యమమువారలు వీరనాయకుడైన జోసికాల్వొసాటిలో జూలై 18 తేదీలో చంపబడడం యుద్ధానికి తాత్కాలిక కారణ మైంది.

ఫెలాంజి ఎస్పనోలా

సైమోడిరి వీరాకుమారుడు ఏంటోనియోరి వీరనాయకత్వంలో ఏర్పడినవారు. ఇప్పుడు మాడ్రిడ్ జైయిలులో ఉన్నాడు ఏంటోనియో. వీరు ఫేసిస్టుపద్ధతి నవలంబించినారు. కమ్యూ నిస్టులను విషమువలె చూచెడివారు. చర్చిప్రచా రుల పక్షపాతులు.

అగ్రేరియన్ పాప్యులిస్టుపార్టీ, కాథలిక్ నేషనలిస్టులు.

వీరు జెస్యూట్లను పక్షమువారు. వీరినాయ కుడు రోబుల్సు దేశంనుండి పారిపోయాడు యుద్ధారంభంలో.

ట్రెడిషనలిస్ట్ పార్టీ.

ఆల్ఫానోసో కమ్యూటను ప్రతిఘటించుచుండె మానార్కిస్టులు. పూర్తిగాథలిక్ తత్వమునూ సాంప్రదాయాలనూ ప్రతిపాదిస్తూ ఉండేవారు

ఈకక్షలేకాకుండా జనరల్ మోలా విద్రోహి సైన్యంలో నెవెర్‌లోనుండి తేబడిన 20,000 మంది రైతుసైన్యము పూర్తిగాథలిక్ ఉద్రేకాన్ని కలిగి మానార్కీ ప్రభుత్వాన్ని పూర్వస్థానంలో [illegible] డాన్ కార్లొస్ వంశీకుల అధికారంలో పునరుద్ధరించ డానికనిచేస్తుంది.

విదేశసైన్యం (Foreign Legion)

1920 లో స్థాపింపబడింది. మొత్తం 6000 మంది మిగతా స్పెయిను తదితరజాతుల ఉద్యో గులను కలిగిఉంది

దేశసైన్యం

చాలాభాగం విద్రోహులపక్షమే. మొత్తం 160,000 మంది.

అసాల్టు గార్డులు:

17,000 సంఖ్యగల పోలీసు సిబ్బంది

మూరులు (మొరాకోవారు)

స్పానిష్ మొరాకోలో నుండబడి పూర్తిగా విద్రోహుల అధీనంలోనేర్పడ్డారు అంతా 35000 వీరిలో 10,000 మంది ఆరబ్బీ మూరులు మెడిట రేనియన్‌లోని బెలియారిక్ దీవులునూ, అట్లాం టిక్ మహాసముద్రములోని ఆఫ్రికాకు పడమటి తీరమున వుండే కానరీ ద్వీపాలునూ విద్రోహులకి మూలస్థానమైంది.

విదేశ రాజ్యాల హంగామా

స్పెయిను దేశంలో ఈవిధంగా కల్లోలములు చెలరేగినాయి. అప్పటినుంచీ రక్త ప్లావితమై ఇంతవరకూ స్పెయిను అవస్థ పడుతూంది. విద్రో హులు మిక్కిలి క్రూరంగా ప్రవర్తించారు. విద్రో హులు వస్తున్నారని తెలియగానే పట్టణాల వాళ్లూ గ్రామాలవాళ్లూ తమ ప్రదేశాల విడిచి రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వపు అవరణలకి చేరడం సంభవ మైంది. దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా ప్రజా విహ తం చేస్తూ నీతి గయుకుంటేకుండా బాహాటంగా పట్టణాలన్నీ బాంబులమూలాన నాశనం చేస్తూ చరించారు.

వీరి ద్రోహానికి మూలాధారంగా ఇటలీ జర్మ నీలు ప్రవర్తిస్తుంటే విదేశ రాజ్యాలు ఏం చేసిన వంటున్నారు!

విద్రోహులను అణగద్రొక్కారా! లేదు.

వారిని అణగద్రొక్కడానికి ప్రయత్నించలే కారా! లేదు. వీళ్లు చేసిందల్లా ఏమిటంటే ఇతర్లు పోతూ లేఅంలేని నానాజాతి సమితికి సమాంతరంగా ఉండేట్టు నాన్ ఇంటర్‌వెన్షన్ కమి టీ, అని ఒక పంఘాన్ని లేవనెత్తారు ఏవిధంగా అబిసీనియా నానాజాతి కమిటీ, సభ కమిటీ ఇయ్యది హంగామాలకు ఆహుతి అయిందో అదే విధంగా ఈనాన్ ఇంటర్‌వెన్షన్ (అంటే లోక్య ముకలిగించు కోకూడదనే సూత్రాలు) కమిటీ కొన్ని ప్లానులను పెట్టింది కాంతి ప్రభుత్వం నైతికాన్ని బలిచేస్తూ కలతేంబర్లేన్ మంత్రి పాత్రత్వాంతో.

ఇటలీ జర్మనీలుకూడా ఈకమిటీ సభ్యత్వం కలవాళే.

సూత్రాలని [illegible] దాన్ని అమల్పం చడం అసలే లేకపోయింది.

స్పెయినులో ఎవరూ విదేశీయులు జోక్యం పుచ్చుకోకూడదని ఈకమిటీ [illegible] చేయ [illegible].

అందుకే [illegible] మొట్టమొదట [illegible] ప్రభుత్వాన్ని మూలద్రోయుదమా [illegible] అయుధప్రవే శాన్ని నిరోధించారు.

కాని ఇటలీ జర్మనీలుమాత్రం నాన్ ఇంటర్వె న్షన్ కమిటీసభ్యులైనాకూడా [illegible] మానలేదు. పోర్చుగల్ విద్రోహులకు అండగా నైసర్గికంగా [illegible]. [illegible]

మిగతా 11 వ పేజీలో చూడుడు.

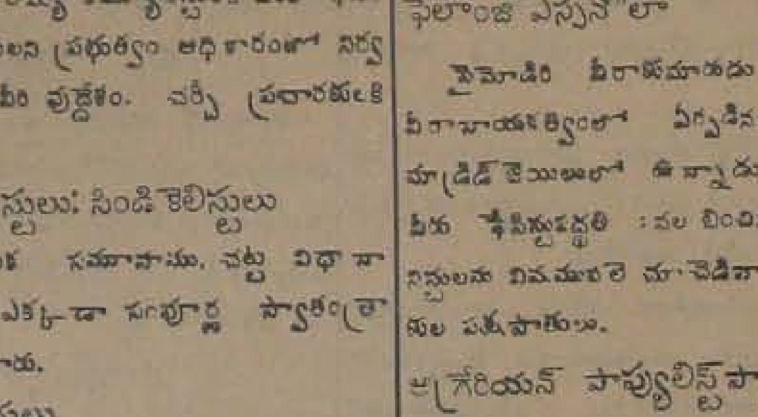

స్వర్ణ [illegible]
ర జ త [illegible]
నమ్మకమైన వర్తకులు.

అబ్బా! అనిగాని అబ్బే! అనిగాని అనిపించని ఫిలిం.

—పాలికుడు.

భారతదేశంలో వుద్భవించిపోయిన పత్రికలూ... [illegible] ... Curiosity వల్ల ... [illegible] ... గాంధీ వారం [illegible] ...

Mob psychology [illegible] ... [illegible]

అదీ ఇది:

[illegible] ... Educational Films వలె Propaganda Films వలె [illegible] ... Sermanising [illegible] ... Over-growth [illegible] ...

[illegible]

[illegible] ... Act [illegible] ... He spoke like a book [illegible] ... Act [illegible] ...

జనరల్ యిష్యూ:-

[illegible]

పేలవమైన పేలవకథ. Thin and uneffective Story అన్నమాట. [illegible] ... Status quo [illegible] ...

కథ:

[illegible] ... Weak Point [illegible] ... (Triffling incident) [illegible] ... Thanks [illegible] ... 0-2-0 [illegible] ... Impress [illegible] ...

[illegible] 1937 [illegible] ... Anachronism [illegible] ...

[illegible] ... Counting Speed Record [illegible] ... Act [illegible] ...

నటులు: వేషధారణ

[illegible] ... Relief [illegible] ...

నటనాకౌశలం

[illegible] ... Performance [illegible] ... Eliment [illegible] ... Standard [illegible] ... Acting [illegible] ...

[illegible] ... Effect [illegible]

సంగీతం:

[illegible]

అసలు డైరెక్షను:

[illegible]

వీటిని అనకతనక లందామా?

[illegible] ... (Duet) [illegible] ... Made to order [illegible] ... Direct Method [illegible] ... General [illegible] Picturisation [illegible] ...

పత్రికాధిపతుల ద్రోహం:

[illegible] ... Producers [illegible] ...

ఇక సెలవు.

ముఖ్యముగా బిడ్డలకు
డోంగ్రే గారి
బాలామృతము

రైతు లోకం

మునగాల జ॥ రై॥ సంఘము

21 తేది మునగాలలో శ్రీ నందూరి ప్రసాద రావుగారి అధ్యక్షతక్రింద మునగాల జమీన్ రైతుసంఘ సాధారణసభ జరుపబడి ఆమోదింపబడిన తీర్మానముల సారాంశము.

(1) మునగాల జమీన్ రైతుసంఘము, కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘమునకు అనుబంధ సంఘముగా నుండుటకు.

(2) జమీన్ రైతులు చెల్లించవలసిన శిస్తులు పంట ఫలసాయము చేతికివచ్చి కొలుపగల్గు అవకాశమిచ్చుకొని చెల్లించవీలగునట్లు జనేరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్ నాల్గు సమానవాయిదాలుగా వసూలుచేయుచున్నట్లు రైతులయొక్క ఆమరణం లేఖలున్న శిస్తు వాని తాలూకా జమీ అన్నిగ్రామముల తాలూకు జమీన్ రైతుసంఘ అధ్యక్షులగు శ్రీ గల్లపాటి వెంకటరామ నర్సయ్యగారికి వెంటనే సప్లగం చేయించుటకున్న, శ్రీ జమీన్‌దారుగారిని కోరుట.

(3) రైతుల తాలూకు తాటి, ఈతచెట్లను రైతు అనుమతి చీటీపొందకపరకు గీతగీయకూడదని కల్లుదుకాణదారులను, ఆట్టిచెట్లకు మార్కింగు చేయకూడదని ఆబ్కారి డిపార్టుమెంటు వారిని కోరుట.

న. వెం. రా. నర్సయ్య,
ప్రెసిడెంటు.
ము॥ జ॥ రై॥ సంఘము,

రేపల్లె తాలూకా

తాలూకా రైతుసంఘమును జిల్లా రైతుసంఘ వారు రద్దుగావించిరి. నూతన సంఘమును స్థాపించుటకు, రైతుసంఘసభ్యులను చేర్పించుటకు శ్రీ పడిలిభూడి సత్యనారాయణ గారు నియమింపబడిరి.

ఇందిన గైరా 15 గ్రామాలలో ప్రభుత్వంవారి ఉత్తర్వులేకుండా 15 సం॥లనుండి రైతులు బంజరు భూములలో చేసుకొన్న సర్వితోటలకు యకరం 1కి రు 25 లు చెల్లించి యవరి భుక్తములో నున్నవి వారు 5 యకరాలకు మించకుండా కొట్టుకొనుటకు ఉత్తర్వు యిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

ముక్కెళ్లపాడు గ్రామ రైతుసంఘ సమావేశము.

గతనెల 26 వ తేదీన నందిగామ తాలూకా ముక్కెళ్లపాడు గ్రామంలో రైతుకూలీలు, ఆయకట్టుదార్లు సుమారు 400 మంది శ్రీ రావిపాటి వసానందచౌదరిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై యీగ్రామ డి. పి డబ్ల్యు. డి. చెరువు క్రిందనున్న సీటిలైలను రివెన్యూవారు పోటుకొనుట వలనలో సీరురాక రైతులు ఆకష్టపడుచున్నారనియు, యిప్పటికి 20 సంవత్సరముల క్రిందనుంచి ఖర్చీజీతాలను రివిన్యూచేయుని గవర్నమెంటువారికి పదివేల రు 2500 లు శాంక్షన్ చేసినగాని బుక్కు యిచ్చెరవువారి ఆటంకమువలన పని యింతవరకు ఆరంభించలేదనియు సభ ... రైతువర్గముల గొప్పించుచు... యి... కృష్ణాజిల్లాదిగార్డుగారు ... ... కావలసిన ... ... చేసిన తీర్మానము ...

సౌత్ వల్లూరు ఎస్టేటు

అంకన్న నూడెపు ఈఎస్టేటులోని కొప్పారం మజాను చెందినది. ఎస్టేటుపాలకులు చాల బాధలు కల్గించుచున్నారు. ఇల్లు అల్లుకొనుటకు వెదురుగాని మన్నుకూడా తెచ్చుకొనినివ్వుట లేదు. పుంతలు, బంజరులు అన్నీ అమ్మజూపుచున్నారు. అడవిని అనుకొనివున్న 8 యకరాల భూమిలో అనాదినుండి ఆగ్రామపు పశువులు నిలవెట్టుకొనుటకు ఏలాంటి ఆటంకముండేదికాదు. కాని ఇప్పుడు పశువులు అచ్చటికి వెళ్ళితే దొడ్డికి తోలుచున్నారు. ఎస్టేటునౌకర్లు, ఒకసారి 150 పశువులను దొడ్డికి తోలుకపోయుండగా రైతులు పశువుకు 1 అణా వంతున యిచ్చి వదలించుకొన్నారు.

సానిగూడెము, సోమవరప్పాడు గ్రామాలలో గ్రామాలు, చెర్వుగట్టులు, బంజరుభూములు అమ్మ ప్రయత్నించుచున్నారు. సారుగూరి రైతులలో కొందర్ని పెట్టించియు, గ్రామ రైతులలో కొందరికి ప్రత్యేకపు టాసల్ కల్పించియు రైతు కట్టుదిని భగ్నముకావించి, వారిలో చీలికలు కల్గించుచున్నారు.

స్వతంపాడు గ్రామంలో కర్ణంగారికి రు 150 లంచమివ్వనందున ఎంతమాత్రం పూర్వపు మెరక తూములక్రింద భూములనుకూడ కొన్నింటికి భూరాశిస్తు నిర్ణయించిరి. కర్ణంగారు యీవిధంగా వుంటే, ప్రాజిదారుగారు శిస్తుజమకట్టు కోసేందుకు ప్రతి రైతువద్ద మామూళ్లు వసూలుచేయుచున్నారు. మామూలివ్వకుంటే ప్రత్యేక పట్టాలు లేనందున కట్టామొత్తము యిస్తే జమకట్టు కుంటానేగాని, భుక్తం, ప్రకారం లెఖలు చెప్పవలసిపని లేదని కాదటాడని తాలూకా రైతుసంఘ సహాయ కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

పాలేరు ఇరిగేషన్ కష్టాలు.

గతనెల 28 తేదిన పాలేరు ఇరిగేషన్ సంఘమువారు తమకష్టములను గురించి రెవిన్యూమంత్రి గారికి తెలుపుకొన్న విజ్ఞాపనలో క్రింది కోరికలు కోరిరి.

(1) అనమంచిపల్లి పెద్దచెరువును 188 సం॥ ఖరారునామా ప్రకారము మద్రాసు గవర్నమెంటువారు పట్టాదారుల వద్దనుండి తీసుకొనవలెను. (2) నైజాం ప్రభుత్వంవారితో మద్రాసు ప్రభుత్వపు రైతులకు పాలేటి నీటవైగల చిరకాల అనుభవ హక్కులను గమనించి ప్రభుత్వంవారు సంప్రదించి ఒక నిర్ణయమునకు రావలెను. (3) శాశ్వతమైన నీటి సరఫరాను చేయుటకు కావలసిన మరమ్మతు కసైరాలు చేయవలెను. (4) ఆట్లుచేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వం వారు వసూలుచేయు యకరము 1-కి అయిదు రూపాయల తీరువ రెమిషన్ యివ్వవలెను. (5) మద్రాసు గవర్నమెంటు చెర్వుల క్రింద సాగు భూములకు 1937 సం॥ లో రైతులు నైజాం ప్రభుత్వంవారితో చేసుకొన్న ఏర్పాటు ప్రకారం నీటి సరఫరా నిమిత్తం యకరం 1-కి నిర్ణయింపబడిన రు 1-4-0 వొప్పున అర్ధెక్కు మొత్తం రైతులకు రెమిషన్ యివ్వవలెను. (6) ఇంకా సాగుకాదగిన భూములను సాగు చేయించవలెను.

గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘం

రైతుసంఘ కార్యవర్గసమావేశ తీర్మా... రం యీదిగువవారిని జిల్లానుండు విరివి... రముచేసి సభ్యులను చేర్పించుటకు రైతులలో ప్రభోధము చేయుటకు నియమించిరి.

బంగోలు, బాపట్ల, తాలూకాలు:— యూదిన సుబ్బారావు, కె రాధాకృష్ణయ్య.

రేపల్లె:— పడిలిభూడి, సత్యనారాయణ.

నరసారావుపేట, సత్తెనపల్లి, పల్నాడు:— శ్రీ గిరిరాజు సత్యనారాయణ గారు.

తెనాలి:— గుంటూరు:— కె యల్. యన్ సింహ గారు, వాసిరెడ్డి బుద్ధినాయుడు గారు.

మునగాల ఎస్టేటు

25 తేదీనుండి జగ్గయ్యపేట డిప్యూటీ తహశీలుదారు గారున్నూ, జిల్లాపోలీసు సూపరెంటు గారున్నూ మునగాలలో మకాంచేసి, జమీందారు ప్రజలనుపెట్టు కష్టములను గురించియు, స్థానికపోలీసువారిని గురించియు, ఇదివరకు కలెక్టరు మొదలగువారికి పంపుకొన్న రిపోర్టును గురించి స్టేటుమెంటు తీసుకొన్నారు.

ఎస్టేటునౌకర్లు కరివిరాలలో కొందరు రైతుల తాలూకు పశువులు బీళ్లకు వెళ్లుచుండగా దారిలో వాటిని రాళ్లతోను, కర్రలతోను కొట్టినట్లున్నూ, కొన్నిపశువులకు బలమైనగాయములు తగిలినట్లున్నూ, పశువులవెంటవున్న కాపరికి కూడా దెబ్బలు తగిలినటుల రిపోర్టుచేయబడినదని తెలియుచున్నది.

రాజకోటలో సత్యాగ్రహం

రాజకోట సంస్థానంలో మూడవడిక్టేటరు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించినందుకు అరెస్టు చేయబడెను. సామూహికముగా సత్యాగ్రహము జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

అప్పాయపల్లెలో పశువుల తావులు

కడప జిల్లాలో కమలాపురమునకు దగ్గరనుండు అప్పాయపల్లె గ్రామంలో పశువులకు గొంతుక్రింద ఒకవిధమగు గుడ్డలుకట్టి గొంతువాయునట్లు చేసియు, కడుపుబ్బచేసియు పశువులనుచంపు ఒక విచిత్రమైన పశువ్యాధి ప్రబలినది. ఈవ్యాధిచే అనేక పశువులు చనిపోయినవి.

... శాస్త్రాధికృత వలన ఇటీవల ఎర్పడిన క్రొన్నసైరు ఎక్కువగాచేపో వుచున్నది. వర్షపుసీరు వానకాలలోని గనిమలపై పాటుటవలన మెంటుకసైరుపడకూడా నష్టముకలుగుచున్నది. కలువవ్యవసాయముచేసిన యుని రైతులు భీతిల్లుచున్నారు.

అనంతపురం జిల్లా

ఈసంవత్సరం అతివృష్టివలన సైర్లుచెడిపోవునను భీతికలుగుచున్నది. ఇప్పటికప్పుడే ముంగారిసైరులు విన్నతోవు నవుడు వర్షము వచ్చుటవలన చెడిపోయినవి. హింగారిసైరులు తొలికాలములో వర్షములమితముగుటవలన వృద్ధికిరాక చెలవంటియున్నవి. ఇంతవరకు వరిసైర్లు, చెరువులమాత్రం దెబ్బతిన లేదు. ఇవిరెండును పండినకూడ సాహుకార్ల ఇండ్లు చేరవలసినదేగాని, సామాన్య బీదకుటుంబములకు వీనివలన లాభంలేదు. మిరపతోటలు పూర్తిగా నాశనమైనవి.

గుంటూరులో వర్షాలు

నెలరోజులనుండి ఎడతెరిపిలేని వర్షాలు. రైతులకు యీరోజులలో ప్రతిసంవత్సరం వరుణుని అక్కరకు వచ్చేది. అటువంటిది యీసంవత్సరం చెడిపోయినది.

కడప జిల్లాలో అటవీ కష్టాలు

బీదవాడు అడవినుండి నెత్తిమోపులతో కట్టెలు తెచ్చి విక్రయించుకొని జీవించకుండా అటవీశాఖ వారు నిర్బంధించుచున్నారు. భాగ్యవంతులు యీపనికి స్వయంగా పోరనియు, కూలినాలిచే జీవించు వారికి యీనిర్బంధము వలన చాల కష్టముగనున్నదనియు, యీజిల్లాలో ఫారెస్టు పంచాయతీలు, చాల అసంతృప్తికరముగ పనిచేయుచున్నవనియు, అవిరైతుల పాలిటికి కంటకముగానున్నవనియు, జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి కృషి సాయ శాఖామంత్రిగారికి తెలిపిరి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్మాలిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారద్రోలును, పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును శక్తించును, రురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో

బ్రాహ్మణ వకీలు తన్ను వివాహం చేసుకొన్నాడని రెడ్డియువతి భరణానికి దావా.

కోర్టువారు వివాహాన్ని నమ్మి భరణానికి డిక్రీ యిచ్చుట.

నెల్లూరు వకీలు శ్రీటు స్వయంపాకుల జానకిరామమూర్తిగారి అసలుభార్య పద్మావతమ్మ వగైరాలను ప్రతివాదులుగాచేసి పంటురెడ్డి యువతి స్వయంపాకుల వెంకటసుబ్బమ్మ ఆరేయావెం నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో ఓ. యస్. 22 ఆఫ్ 86 నెంబరున ఒకదావా వేసెను.

విషయం:— స్వయంపాకుల జానకిరామమూర్తిగారు ఈ వెంకటసుబ్బమ్మ బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో స్కూలు టీచరుగానుండగా ఉద్యోగాన్ని వదులుకొనినట్లైతే వివాహం చేసుకుంటానని కోరినట్లు, ఆప్రకారమే ఆమె టీచరుపదవికి రాజీనామా యిచ్చినట్లు, తర్వాత సుమారు 10–18 రోజులలో మద్రాసు ట్రిప్లికేన్లో వివాహమైనట్లు అది మొదలు యిరువురు నెల్లూరులో సంసారసుఖాలు అనుభవిస్తున్నట్లు, ఈమెకు జానకిరామమూర్తివల్ల మూరతి యను కొమార్తె, మురళీకృష్ణయను కొమారుడు కలిగినట్లు తర్వాత జానకిరామమూర్తి చనిపోయినందున వారి ఆస్థి మీద భరణం యిప్పించవలెనని దావా—

దీనిలో జానకిరామమూర్తి తనకు వ్రాసిన జాబులు, ఇరువురు కలిసియుంచుకొన్న ఫోటోలు దాఖలైనవి. వివాహం జరిపిన పురోహితుడు జానకిరామమూర్తికి సన్నిహిత బంధువు వెంకట్రమణయ్య- వివాహానికివచ్చిన బంధువులు, వివాహం జరిగిన యింటివారు, బిడ్డల నామకరణం, అన్నప్రాశనాదికార్యాలకువచ్చిన సత్యసంధరావు మొదలగు పెద్దలు అందరుకూడ వాదిపక్షసాక్ష్యంచెప్పారు. జడ్జీగారైన శ్రీ అనంతనారాయణ ఐ. సి. యస్. గారు యీవివాహాన్ని నమ్మి భార్య వెంకటసుబ్బమ్మకు నెల 1-కి రు 15 లు, కొమారుడికి రు 8 లు, కుమార్తెకు రు 2 లు, బిల్లు రు 20 లకు శ్రీటు జానకిరామమూర్తిగారి ఆస్థి మీద 1-10-88 తేదీన డిక్రీయిచ్చారు.

వాదిపక్షపువకీళ్ళు వీసుగ రాఘవరెడ్డి, పొన్నాల రామచంద్రారెడ్డి, వీసుగ పట్టాభిరామరెడ్డిగారలు వాదిపక్షాన పనిచేశారు.

ఈ పంటురెడ్డియువతి వెంకటసుబ్బమ్మది బ్రాహ్మణ ... పాతివ్రత్యమని, అవివాహితగా యిచ్చట ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ప్రవేశించిందని, తర్వాత యిరువురికి సంబంధం ఏర్పడి వివాహంచేసుకొని సంతానం కన్నదని, వివాహం అయ్యేటప్పటికి యీమెకు సుమారు 16 సం॥ వయస్సనని, తెలుస్తున్నది. [illegible] యున్నారట.

—మా విలేకరి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి కాంగ్రెసుమంత్రుల కృషి.

ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు పారిశ్రామిక మంత్రుల సమావేశము.

ఢిల్లీలో కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు సుభాష్‌చంద్రబోసుగారి అధ్యక్షతన కాంగ్రెస్ పారిశ్రామిక మంత్రుల మహాసభ జరిగింది. దేశంలో పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచేసి నిరుద్యోగము తొలగించి, జాతీయ నిర్మాణంకోసం యేర్పాటులు చేయుటే యీ సమావేశ ఉద్దేశము.

భారతదేశానికంతటికీ వర్తించేవిధంగా పారిశ్రామిక విధానం ఏర్పరచేలోపుగ, క్రిందివాటికి సంబంధించిన పరిశ్రమలు, వీటిని అభివృద్ధిపరుచుటకు ముందుగా ప్రారంభించవలెనని తీర్మానించిరి.

(1) అన్నివిధములైన యంత్రములు, మరలు, పనిముట్లు తయారుచేయుట (2) మోటారుబండ్లు, మోటారులాంచీలు, వాటికి కావలసిన మరలు, రాకపోకలకు అవసరమైన వాహనముల సంబంధించిన భాగములను తయారుచేయుట (3) విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికి అవసరమైన యంత్రసామగ్రి తయారుచేయుట (4) ఘనమైన రసాయనపదార్థములను, ఎరువులను తయారుచేయుట (5) లోహములను తీయుట (6) విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి.

పైరెండు కార్యాలు జరుపడానికి "ప్లానింగు సంఘము" ఒకటి నిర్మింపబడింది. దీని కార్యస్థానం బొంబాయిలో ఉంటుంది. వీరు ఇవన్నీ ఆలోచించి, కొన్నిసలహాలు తయారుచేసి, నేషనల్ ప్లానింగు కమీషన్‌కు నివేదిక సమర్పిస్తారు.

ఈ కార్యంలో ఒక్క కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే కాక, కాంగ్రెసేతర రాష్ట్రాలు స్వదేశీ సంస్థానాలూ తోడ్పడాలని కోరబడు. [illegible]

నవంబరు మొదటివారంలో నిపుణులసంఘం సమావేశ మవుచున్నది ఇందులో శాస్త్రజ్ఞులు, ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు, ఇంజనీర్లు, కెమిష్టులూ, వ్యాపారస్తులు భూశాస్త్రజ్ఞులు, పాల్గొంటారట.

ఈఉద్యమానికి అందరూ సహకారంయిస్తే 18 నెలల్లోనే ఇండియాకు స్వంత పరిశ్రమలు ఏర్పడగలవని గిరిగారు అంటున్నారు.

ప్రస్తుతం మనదేశంలో పంచదారపాగు ఎంతో పోతున్నది. దీనిలోనుంచి మోటారుబండ్లను నడుపుటకు, యంత్రములు నడుపుటకు సారాయిని తయారు చేయవలెనని యీసభవారి ఉద్దేశము.

వైశ్యభీమబలునికి రు 116 లు సత్కారం

"ఆంధ్రవైశ్య భీష్మాచార్య, భీమబల, అభినవ బలరామ" ఇత్యాది బిరుదాంకితులైన ఆర్యవైశ్యకాండ్రో ముండపల్లి సత్యనారాయణ మూర్తిగారికి నెల్లూరు ఆర్యవైశ్యబృందంవారు వారి భీమబలప్రదర్శనాలకు పారితోషికంగా రు 116 లు ప్రత్యేకంగా సంచీశెట్టిగారు రు 25 లు సమర్పించారట—

సింహపురి పత్రికాధిపతి కురుగంటి రాఘవరెడ్డిని కొట్టుట.

కురుగంటి రాఘవరెడ్డి 1—10—88 తేది [illegible] బ్రాహ్మణులు [illegible] పట్టుబట్టలు ధరించడం [illegible] హింసచేస్తున్నారని ఉపన్యసిస్తుండేవారు. దానిలో భావ రుసుసుగానున్నమాట నిజం. అతని ఉపన్యాసాల్లో ఇంతకంటే తప్పుగా ఎప్పుడు లేందదు ఇది అందరికి తెలిసిన విషయమే! ఇది న్ని తెలిసినవారెవ్వరూ తప్పుబట్టరు.

బ్రాహ్మణసంఘాన్ని దూషిస్తున్నాడని అక్కడున్న సింహపురి పత్రికాధిపతి పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారు వివాదగ్రస్తంలో రాఘవరెడ్డి ముఖంమీద మొందిదెబ్బ- కాండ్రోదబ్బకొట్టారు కంటికెగువల మందిదెబ్బ తగిలింది ప్రొఫెసర్ రంగాకూడ వారికి తోడైనారు. ఇతర్లు పరిగారు.

బ్రాహ్మణ- అబ్రాహ్మణతత్వం పత్రికల్లోనే గాక కొట్లాటదాక పరిణమించింది. దీన్ని పెద్దలు "[illegible]"గా అప్తందేయించకపోతే హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటమాదిరి మారుతుందేమోనని శాంక.

—ఒక విలేకరి.

కోవూర్లో పుస్తకాలదొంగ.

దొంగతనం అంటుండగానే పోలీసువారు 879 సెక్షన్ తిరగేస్తారేమో! అంతదూరంవచ్చే విషయం కాదులేండి. మాలో వేంసరుకులేదు!

మొన్న వివేకానంద పుస్తకాగారంలో పట్టపగటికళ్ళే- చదువుకొన్న విద్యాంసుడే నీతిమాలిన పనిజేసి పట్టుబడ్డాడు—మానవులసేవారంతా ప్రపంచంలో సరస్వతి మందిరాలకు కాస్తో - కూస్తో ఉపకరిస్తారుగాని ఈలాంటి అవినీతి కార్యాలు చేస్తారా?

మిత్రమా! ఈనాటికి నీపేరు బైటబెట్టంగాని ఇకనైనా మనిషివిగా ప్రవర్తిస్తావా?

—ఒకవిద్యార్థి

ఇది నిజమేనా?

వేణుగోపాలస్వామికి డొనేషన్‌గా తన అప్పచెల్లెలు యిచ్చిన రు 3000 లను యివ్వించవలెనని ఆదేవాలయ ధర్మకర్తయగు చెర్కువారిని రా॥ సా॥ రెడ్డిగారు కోరారని, అందుకు అంగీకరించనందున వ్యక్తిగత క్రోధంచేత తలతిక్క విద్యార్థులను మెంబరులు పెట్టాడనీ తెలుస్తున్నదే ఇది నిజమేనా?

—ఒకవిలేఖరి.

వెంకటగిరి వార్తలు.

బొమ్మలకొలువులో చెప్పుతెంపారు

సంస్థానంలో బొమ్మలకొలువులు చేసుక చూడడానికి అయిదేండ్ల కోమట్ల అమ్మాయి వెళ్ళింది. అపరిజ్ఞానుడు [illegible] కోటాల్లో చెప్పుతెంపి అంటు బోయేను మాకేగాను. పాపం! రక్షయుడు చెప్పు యూనసియర్.

బొమ్మడికాల్వ దుర్గంధం, [illegible] లో కళ్ళలభూయిష్టం, హాస్టేల్ పేరుతో గార్బి మాంసం విక్రియం, తెలిసి నోరుమూసుకొన్నవారికి మాంసభాగం, ఏం చెప్పరుంటారు! [illegible] వృద్ధి మాబోర్డు అధ్యక్షతి.

గాంధి జయంతి.

వెంకటగిరి- బంగారుపేట- కాంపాలెం- వారి జనపాలెం మొదలకుపోట్ల మహావైభవంగా జరిగెను. కల్యాణరావు, కె. యల్. నారాయణరావు, అప్పయ్య, గురునాథం, రామనాథం, కె, రామకృష్ణయ్య, మల్లయ్య మొదలగు పెద్దలంతా ఆయాచోట్ల ఉపన్యాసములిచ్చిరి, సభలబెట్టిరి, గాంధితత్వమును బోధించిరి, గాంగ్రెసు చరిత్రను వివరించి వివరిపరచారు.

—ఒకవిలేకరి.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 36 of 1938.

పిటీషనర్లు.

1 కొండా పట్టాభిరామిరెడ్డి వగయిరాలు

రిస్పాండెంట్లు.

1. మాగలపాటి రామిరెడ్డి వగయిరాలు

నోటీసు.

యీ నెంబరున పిటీషనర్లు శ్రీటు కొండా ఆదెమ్మ తాలూకు పెద్దూలు దాఖలా లోకల్ వల్ల రావలసిన బాకీ రు 188–2–6 లు మొత్తముకు వారస్సు సర్టిఫికేటు యిప్పించవలెనని యీకోర్టులో పిటీషను దాఖలుచేసియున్నారు. గనుక సదరు విషయమును యెవరికైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 1988 సంవత్సరం అక్టోబరునెల 27 తేది పగలు 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల పిటీషను విచారించి తీర్మానించబడును.

దేశభట్ల రంగయ్య,
ప్లీడరు.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి.

ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులనునిర్మూలించి చివరకు దంతములకాపాడును సదా దీనినే వాడుడు.

వెలస్వల్పం- ఫలమధికం.

కామాక్షి మెడికేటెడ్
పండ్లపొడి డిపో.
(టవున్‌హాల్స్లు, నెల్లూరు.

మహాత్మునిచే ప్రసాదింపబడిన, పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

"పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు" "అమృత తిలా"

నపుంసకత్వము కలవారు యీరెండు ఔషధములవల్ల [illegible] కొంతకాలములో [illegible] పద్ధతి [illegible] శ్రీ పురుషులకు ఆనందము కలిగించి [illegible] అంగము వశతమ [illegible] బాటకము [illegible]

ఒకతూరి వాడిచూడుడు. 22 కాయలు 11 దినములకు సరిపడు "అమృత తిలా" సహా రు 6–0–0 [illegible]

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్, [illegible]నగరం [illegible]

జమీన్ రైతు

7—10—38

ఆంధ్ర సప్తాహం

మద్రాసులో అక్టోబరు 8, 9 తేదుల్లో ఆంధ్రమహాసభా సప్తాహం జరుగనుంది. దీనికి అధ్యక్షులు పాశ్చాత్య దేశాల్లో సైతం విజ్ఞానఖనియని పేర్గాంచిన సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారు-సభాప్రారంభకులు మద్రాసు ఉన్నత న్యాయస్థాన శిఖరాన్నెక్కిన ముత్తా వెంకటసుబ్బరావుగారు.

ఆందోళనం పుట్టి నేటికి 25 సంవత్సరాలైనా తగినంత వికాసం రాలేదు జాతికి. అందువల్లనే ఆంధ్రరాష్ట్ర రథం వెనక్కి-ంది. 1913 నుండి 1920 వరకు పెరిగిన ఆయాంధ్రోద్యమ వన్నె జోరులు 1921 నుండి ప్రబలిన భారతజాతీయోద్యమ కెరటాల మధ్య మరుగుపడ్డవి. ఆనాటికి ఆంధ్రోద్యమం పెంచిన యువకవికాసమే ఆంధ్రులను భారతజాతీయోద్యమంలో మున్ముందుకునెట్టి మహాత్ముని ప్రేమాశీస్సులకు పాత్రీకరింపచేసింది. తదాది యీ యుద్యమ ప్రాబల్యమే మరుగుపడ్డది.

ఆంధ్రమూర్తి సాంబశివుడు తిరుగా లేగొట్టి జీవకళలో శాడు. అది మొదలు ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆందోళనమిన్నుముట్టింది. భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకుల ఉదాసీన కర్ణరంధ్రాలదాకా ఎగ ప్రాకింది. తేజోమూర్తి మహాత్ముని పాదరేణువుల సాన్నిధ్యాన స్వాతంత్ర గీతిని ఆలాపించింది. కేరళ-కన్నడ-విదర్భాది వాసులకు మేల్కొల్పులు పాడింది. హాసలీలా విన్యాసంతో తృణీకరిస్తున్న రాజాజీ హృదయ కవాటాన్ని తట్టి హెచ్చరించింది. బ్రిటిషు మంత్రుల జకోస్లోవేకియా విమగుటికా ప్రమాదానంతరం బల్లపైకి రానున్న కాలాల్లో తొంగిచూస్తున్నది. నేడో రేపో-ఓడపై-నుంచి సరిహద్దుల నిర్ణయ కొల్తబద్దతో దిగి తిరుతుంది. ఇదే! రాష్ట్ర

...—

...మంయొక్క లక్ష్యం ...పిపాసే కాదు. ...గా ఉత్తేజం ...మద్రాసు ...వకులు

తలపెట్టిన మహా సప్తాహ విన్యాసం. ఆ మహోహ్లాదయ దివ్య తేజస్సుకు ముకిసిపోని ఆంధ్రుడుండడు; ఉప్పొంగి పోని తెలుగు బిడ్డుండడు. రుచిరం వరాయి పుల్లగూరల రుచికి చాలాకాలం లొట్టలేసి మెచ్చుకొన్న దద్దమ్మలం ఆంధ్రమాతృ హృదయ కుంజంలో ముకుళితమైయున్న కళా తేజాన్ని దర్శించి ఎరుగని ఆత్మఘాతుకులం.

కావున్నే పశ్చాత్తాప హృదయాల్తో మాతృమూర్తికి నమస్కరించి ఆత్మ తేజో లీలావికాసాన్ని దర్శించు అవకాశం లభ్యమైంది.

అటుజూడుడు! ఒకమూల ఆంధ్రచిత్ర కళా నైపుణ్యం- ఒక ప్రక్క- శ్రావ్య గీతికానినాదం- మరోదిక్కు- నాట్య కళా వైదగ్ధ్యం- అబ్బో! ఆవిజృంభిత తేజోరాసి ఆంధ్ర మాతృ దివ్య స్వరూపం దర్శింపను వేయి కన్నులు కావలసినట్లున్నది.

ఆంధ్రపుత్ర- పుత్రికలారా! 3 కోట్ల కుటుంబ పండుగ సంబరమే అది! ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నా - ఏదేశములో వెలసినా- ఏరాజ్యంలో బ్రతుకుతున్నా- రండి! పరువెత్తండి! ఏకము గండి! కలబలుకోండి! నీజాతివికాసం కోసం- ముక్తికోసం- అగ్నిగుండంలో ఆహుతిగావడానికైనా సంసిద్ధం అని చాటండి. అప్పుడే నీకోర్కెకు తగిన ఫలం లభిస్తుంది. త్యాగాగ్నినుండి వెలువడే దివ్య తేజస్సే అపరిహార్యమై చిరంతన వెలుగును ప్రసాదించి జాతి విముక్తి తోడ్పడగద్దు.

ఋణచట్టం నూటికి 75 మందికి ఉపకరించ లేదు.

ఋణచట్టంలో 1847 ఫసలీకిస్తు 1938 కిస్తు బకాయీలుగా కట్టినవారికే పెంకటి కిస్తు బకాయీలు పోతవన్నారు.

కొందరు కట్టలేకచిక్కన్నారు-

కొందరుకట్టబోతే కట్టుకోలేకు-

జాయింటుపట్టాలు చిక్కుల్తో

నిల్చి పోయినవి.

దీన్తో జమీందార్ల కంటాలు పడకుండాకిస్తు వసూళ్లు చేసుకొన్నారే గాని, రైతులు నూటికి 75 మంది ఈ చట్టలాభాన్ని పొందలేదు రాజాజీగారూ! చట్టంసవరించి జమీన్ రైతుల నెత్తిన జవాబుదారీ తీసేసి పాతబకాయీలు పోగొట్టవయ్యా!

ఆంధ్ర జమీన్ రైతు సంఘం.

18—10—38 తేదిని విశాఖపట్టణం జిల్లా రాజాంలో యీ సంఘముయొక్క సాధారణ కార్యవర్గసభలు యీక్రింది విషయములను గూర్చి ఆలోచించుటకు సమావేశమగును.

(1) ఎస్టేటులాండు ఆక్టుసవరణ. (2) జమీన్ రైతు ఉద్యమమును బలపర్చుట. (3) కొండజాతుల ప్రత్యేక స్థితిగతులను గూర్చి ఆలోచించుట. (4) యీ కార్యాలయములో పెండింగులోనున్న అర్జీలు. (5) జమాఖర్చులు (6) ఋణపరిష్కార చట్ట లోపముల పరిశీలించుట. కావున సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. —కర్య.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

—విమర్శకుడు.

గోవిందయ్య తలగుడ్డ, వెంకటగిరి జరీటోపీతో కలిసిందట. జరీటోపీ గారు సంబంధంలేని ఈ బుర దలో పరాయివారి లాభాలకోసరం కాలుపెట్టకుంటే మేలయింది.

* * *

ప్రెసిడెంటు కోదండరామిరెడ్డిగారు శనపార్లమెంటును 31 తేది సమావేశ పరుస్తున్నారు, ఉత్తర పార్లమెంటును కూడా అలాడే సమావేశ పరచడం మంచిదిగదా అభిప్రాయాలు తెల్పుకోవడానికి

* * *

సభ్యుల మెజార్టీ అభిప్రాయప్రకారం కాంగ్రెసు పోవడమా? కాంగ్రెసు అభిప్రాయ ప్రకారం సభ్యులు పోవడమా? అనేదే ముఖ్య ప్రశ్న.

* * *

కాంగ్రెసు అభిప్రాయ ప్రకారం సభ్యులు నడచుకో మంటే మున్సిపాలిటీ గతిపడుకుండేమో సభ్యులు అర్థాయున్న కాంగ్రెసువారకాబట్టి-

* * *

ఇక సభ్యుల అభిప్రాయ ప్రకారం కాంగ్రెసు నడవడను కేది సంస్థకు న్యాయా పేగా ఉంటుంటే మోకో-కాబట్టిఈంట్లో మన కెందుకు తోర్యం అని కొందరంటున్నారు.

* * *

బోర్డులోని కాంగ్ సభ్యుల మెజార్టీ అభిప్రాయ ప్రకారం బొయ్యేట్టుంటే కోదండరామిరెడ్డి గారికి ఛాన్సు ఉండేట్టున్నది. న్యాయం — ధర్మం — కాంగ్రెసు తీరియార్టి ప్రకారమైతే కళ్యాణరావు, వెంకటన్నారాయణరెడ్డి గార్లల్లో ఒకరికి ఛాన్సు యివ్వాలని ఉంటుంది కాని విమర్శకులు సభ్యుల్ని తింగరుండరిమే బెటరు. మున్సిపాల్టీలో రుచిలేదాము కాబట్టి.

* * *

ఈ విషయాలు ముఖ్యమైనవి గాబట్టి కాంగ్రెసువారు లోలోపల చర్చించుకొని యిది వద్దని తేల్చుకోవడం మంచిది.

* * *

తమ చేతుల మెరుగుకోసం పెకండు బ్రిష్ఫుగార్ని ఒంగోలుబోర్డు గబ్బుబురదలోకి దింపడానికి నెల్లూరు వంకతలసాగావారు ప్రయత్నిస్తున్నారట. సిద్దాకుంట శ్రీరామన్నకేస్ని కాలదన్నిన ఎస్టేటు, గొంతుబట్టుకుపే యీ పరిగతుటికి పాలుపడుతుందా?

ఆంధ్రరాష్ట్రము—మద్రాసు గవర్నరు సిఫారసు.

మద్రాసు గవర్నరు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావలెనని సిఫారసు చేసినట్లుగా, మద్రాసు కార్యస్థానముగా చేర్చబడినట్లుగా, ఆంధ్ర దేశముకు, తమిళనాడుకు కలసి ఒక్క గవర్నరు ఉండవలెనని సలహా యిచ్చినట్లుగా తెలియుచున్నది.

నెల్లూరుజిల్లాలో కలరా

1 తేదితో అంతమైనవారంలో

తాలూకా	గ్రామం	తగిలిన వారు	చచ్చిన వారు
ఆత్మకూరు	(1) చెన్నారెడ్డిపల్లె	10	2
	(2) వేర్పులపాడు	2	1
గూడూరు	(1) గూడూరుకట్టుబావి	2	8
కందుకూరు	(1) తిమ్మారెడ్డిపాలెం	4	1
	(2) మాలెపాడు	5	8
కనిగిరి	(1) నల్లగండ్ల	11	6
పొదిలి	(1) కంభాలపాడు	26	18
ఉదయగిరి	(1) అల్లంపాడు	1	1
	(2) ఇర్లపాడు	8	8
	(3) శీమవరం	1	1
	(4) వింజమూరు	2	2
	మొత్తం	72	36

తగిలినవారిలో సగానికి సగం చస్తున్నారు. ఇది చాల ఎక్కువ. హెల్తువారు ఇంకొంచెం చురుగ్గా పరుగెత్తడం, బోర్డులవారి దృష్టి కొంచెం యీప్రక్కకు త్రిప్పడం అవసరం.

పొదిలి కలరా.

పొదిలి డివిజన్లో 5 గ్రామాల్లో కలరా వుంది. వివరాలు యీ క్రింద కానవచ్చును.

గ్రామము	ఎంతమందికి తగిలింది.	ఎంతమంది చచ్చింది
1. కంభాలపాడు	58	21
2 మర్లపాలేటు	22	9
3. కారుమానిపల్లె	5	2
4. తర్లపాడు మజరా సాయుడిపల్లి	1	1
5 ఓబుళక్కపల్లె	1	1
	87	34

పై అయిదు పల్లెల్లో కంభాలపాటిలో మాత్రం యింకా తీవ్రంగా ఉంది. తక్కినచోట్ల లేదు:

ఉదయగిరి తాలూకాలో కలరా

వింజమూరులోను ఉదయగిరికి నైరుతిభాగపు గ్రామములలోను కలరా వ్యాపించుచున్నది. కనిగిరి, నెల్లూరు, కావలి, ఉదయగిరి ప్రయాణము చేయు బస్సులు వింజమూరు లో తీసుకొట్టినను అద్దెకు తిర్పుట మాన్పించవలయును. ప్రయాణీకులు, కలరా అంటువ్యాధియని భయభ్రాంతులగుచున్నారు. డి. యస్ పి. గారు దయవుంచి బస్సులను వింజమూరులో పోలీసువారి చేతగా మాన్పించవలయునని కోరుచున్నాము.

ప్రయాణీకుడు.

మంత్రి రాజన్ రాక

ఈనెల 16వ తేదీన మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి గౌ॥ డా॥ రాజన్ గారు నెల్లూరు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

దివ్యసంభాషణము:

— గూడూరు రాజేంద్ర రావు.

(సముద్రతీరాన కొండ ప్రదేశము. సముద్రము దారి లేక పిచ్చి వాళ్లలాగ కష్టపడ్తున్నారు. దివ్య చిన్న కెరటాలుగా ఒడ్డుకొట్టుచున్నారు. కొండకు పైన చంద్రుడొక మూల గిల్లి పారజేసిన గోటి కొనలాగ పడియున్నాడు. కొండమీద పాలనురుపైపులా పశువులు మేస్తున్నాయి. చిరిగిన రంగుపావడ కట్టుకొని పశులకాపరి పిల్ల సముద్రముఖియై ఊర్ధ్వని పాడుకొంటూంది)

ఎన్ని దిశములనుండి
ఎన్ని కడవలనిండి
యీమార్గమునబోయెనో
మాపాము
యేదేశముల జేరెనో
కన్నతిమ్మాడకు
కలిసిమాట్లాడకు
తనగుట్టు చెప్పడు యీతాత
తార్పుగాడైనాడు యీతాత
తాకట్లమారి వాడీతాత.

(రాలి రాలని మచ్చల బట్టగట్టి 70 యేండ్లు దాటిన ముడి మానిసి యొకడు బోసినవ్వులో కట్టె పొడుచుకొంటూ కొండ నెక్కుతుంటాడు. పిల్ల తాతనప్పుడువిని పాటమానించి వెనుకదిరిగిచూచి)

పిల్ల: బాబా! బాబా! అటు జూడు అటుజూడు పడమటి వైపున నెత్తుటి కాలువల్లాంటి కావు మబ్బులు!

బాబు: (పిల్లగ వెనుకకు తిరిగిచూచుచు. పసి బిడ్డనవ్వులాంటి నవ్వాగిపోవును. ముఖము కమలిపోవును. బొమలు ముడి బడును కొంతసేపట్లేయుండును)

పిల్ల: బాబా! ఆమేఘములు పర్షించిన రక్తధారలు గురియునేమో? లోకము నెత్తుటిమయమై పోవునేమోబాబా!

బాబు: (నిట్టూర్పుతో) గాలి ప్రారంభించింది మబ్బు లెగిరిపోతవి. ఆ ప్రళయమురాదు. జగము రుధిరార్ణవముగాదు. పా పా! భయపడకు.

పిల్ల: నా కేమో భయమౌతుంది బాబా! ఇంటికి వెళ్లుతాను చీకటిపడుతూంది.

(కొండక్రింద దక్షిణపువైపున మేయుచున్న పశువులతో కలకలము. పిల్ల ఆ వైపుజూచి)

ఆకోడెలు జూడుబాబా పోడుచుకొంటున్నాయి. (కళ్లునెత్తి) డిక్రీ, డిక్రీ, కుమ్ముకోకండే మీ కొమ్ములువిఱుగా. బాబా! అదలించు దయ్యములాగచూస్తుంటా వేమి చావుపోట్లు బొడుచు కుంటుం టే?

బాబు. (శేమెత్తి) డిక్రీ డిక్రీ (యందలించి) నీపాట బాడు పాపా! అవి అట్లు లెత్తి వింటవి. తగవులు మరచి పోతవి. కడుపు నిండా మేతమేస్తవి పాపా!

[ఇకొవుకము ప్రక్క ప్రక్కన సాగుచుండును]

పిల్ల: [చిరునవ్వుతో] నీవుచెప్పిన నమ్రపు పాట బాడుతాను బాబా! (పాడుచు)

నల్ల వీపులు బీట లెగయగ
వేడిరక్తము చిందిపారగ
జాటి వ్రేట్ల సహింపజాలక
మానముల విడనాడ నేఱిక
యెందరెందరు భారతీయులు
యిందు మసిసిరోకో!
యెందరెందరు సోదరీమణు
లిందు డాగిరోకో!

(పైమరచి సముద్రమును చంకనే జూచుచు పాటబాడును)

తాత: (పాడుచు)

ఎన్నిగోనెల రత్నరాసులు
మ్రింగగబ్బున త్రేపియాతడు
రత్నగర్భుండనుచుగులుకుచు
మనగ బోలునోకో!

(పిల్లపులికిపడి అటునిటు జూచి)

పిల్ల: బాబా! బాబా! అపు ఎవరో వస్తున్నట్లుంది.

(కీకటిలో నొకవ్యక్తి భుజముపై సిలువనుంచుకొని ప్రయాసతో కొండ నెక్కుచుండును)

వ్యక్తి: యెవరక్కడ? పేతురూ! పేతురూ!

(పిల్లభయముతో ముసలివాని ప్రక్కకొరిగి కూర్చుండును. ముసలివాడు లేచినిలిచి)

బాబు: ఎవరబ్బనీవు! పాపమీమాపటివేళ నొంటరిగ కొండ దారిన నడచుచున్నావు?

(అనుచులేచును)

వ్యక్తి: (తిరిగి) మా పేతురుగాదు. కంఠధ్వనిని బట్టి భ్రమించితిని.

(దారిచేయును)

బాబు: (వ్యక్తిని సమీపించి ఇంచుకసేపు ముఖము చూచి)

తండ్రీ! నీవా! నాతండ్రీ నా తండ్రీ. నీతలకా యీపాడు ముండ్ల కిరీటము? తీసిపారవేయనీయి. నీముఖమున నెత్తుటి బొట్ల తుడిచివేయ నీయి.

(అట్లుదయ సహక్రమించును)

వ్యక్తి: (వారించి. నవ్వుచూ పిల్లతో)

పాపా, యేమి మీతాతపిచ్చి! నాముఖమున నెత్తుటి చుక్క తుడుచిన, యీతని శరీరమంతయు కత్తిపోట్లు, నెత్తుటిధారలే, అవి తుడుచు వారెవరు?

(నడువబోవును)

పిల్ల. (ముఖమునకు చేతు లడ్డముంచికొని వెక్కి వెక్కి యేడ్చుచుండును)

బాబు (సిలువను బట్టుకొని గద్గదస్వరముతో)

తండ్రీ! నిన్ను ముట్టుకొన సాహసింపలేను. అంతటి పవిత్రత నాకు లేదు. కాని క్షమామాగు. ప్రభో! నీదివ్యముఖము నొక మారు ఆశదీర చూచుకొననిమ్ము. నాజీవితమును పునీతము జేసికొననిమ్ము. నాతండ్రి నాతండ్రీ క్షణమాగు.

వ్యక్తి (నవ్వుచు) అబ్బా! నాముఖదర్పణమున నీప్రతిబింబమును చూచు కొనుట కెంత కుతూహలమోయీ నీకు! చూడుచూడు నీ కోర్కెదీర చూచుకో.

(పిల్లకు జూచి)

పాపా! మాయపిల్లా! చేతు లెందుకు ముఖానకడ్డముంచు కొన్నావు? నవ్వ వేమపా అది?

పిల్ల. (చేతులుతీసి కన్నీటితో అవ్యక్తిని జూచును.)

వ్యక్తి మాయపిల్లోయి మన పాప! చూడు దానికన్నుల్లో ఆనంద బాష్పాలు.

బాబు: ఆనందబాష్పాలా అవి? పాపా! నా సిలువ నేనెత్తు కొన్నప్పుడు గూడ ఇట్లే నవ్వుతుంటావా? వెఱ్ఱిపిల్లా!

పిల్ల: (కన్నులుతుడిచికొని) మీమాటలేమిటో నాకర్థముగావు, నేనింటికి పోతాను. ప్రొద్దుపోయింది.

(పక్షి రెక్కలవలె చేతులాడించుచు కొండదిగి సముద్రము వంకకు పరుగిడుచుండును)

బాబు: (ఆతురతతో) పాపా! పడిపోగలవు. పరుగిడకు, చీకటి. చినుకులు, ఎందుకాపరుగు? పాపా! పాపా!

పిల్ల; (కొంచమాగి, వారివంకజూచి వెక్కిరించుచు)

"పరిత్రాణాయసాధూనాం"

(అని కల్రదిప్పుడు పాటగాలొకి పరుగిడి పోవును)

బాబు: వెఱ్ఱిపిల్ల. పసికూన.

(సముద్రఘోష అతిశయించుచు, ఆకసమున ఉరుములు మెఱుపులు భయంకరమగుచుండును. సముద్రములోపిడుగులు బడుచున్నట్లు ధ్వనులు. అకల్లోలములో)

'వినాశాయచ దుష్కృతాం'

(అన్నట్లు గంభీరముగు ధ్వనివినిపించును. ఇకొవుకము కొంతవడి నిశ్శబ్దమైయుండును)

వ్యక్తి: (నడువసాగును)

బాబు: (అర్థమునిలవలె చేస్తుంచు) తండ్రీ! తండ్రీ! నీవును పోవుచున్నావా? యెందుకు తండ్రీ యీప్రయాణము?

వ్యక్తి: (వెనుకకు తిరిగి ప్రశాంతమైన చిఱునగవుతో)

"ధర్మసంస్థాప నార్థాయ"

(అని కొండదిగి నడచును)

బాబు (కన్నీళ్లతో, మోకాళ్లూని తలవంచి వ్రేళ్లు ముడిచి కడలో)

"సంభవామి యుగే యుగే"

(అని పలుమారు గొణగు కొను చుండును)

"బ్రావిన్-నాన్-బ్రావిన్ తత్వం"

—ట్రంకురోడ్డుకవి.

సీ॥ బొబ్బిలి పొదలోన- గబ్బుపువ్వులతావి- గొట్టించి పెడదారి- బట్టినావు
రామచంద్రాడ్డిని- రభసంబు బట్టించి- బుచ్చి మద్దెవిలో- జొచ్చినావు
కుప్పసామయ్యను- కూకుండగాబెట్టి- చీరాల రైలెక్కి- పారినావు
వెంకటగిరి భూప- తేంద్రుని పడదోసి- కనుమదారిన దూరి- కదలినావు
రఘునాథరెడ్డిని- రాయలసీమలో- చదుములోపల అణచి- ఒదిగినావు
తెక్కిన బాజావు- ముక్కిడి మాకను- బురదలోపల దింపి- గొత్తెగినావు

బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణంబను- పాడుమతమ!
ఆంధ్రదేశంబునుండి నీ- వరిగితంచు
ఎంచి గేపరవగా నుంటిమే పిసాసి!
నాడు శత్రువులు నినుగొల్చి- గోడుబడిరి.
నేడు చదివిన బ్రాహ్మలే పాడు భ్రమకు
దాసులై నిన్ను కనుసైగ జేసినంత
టి. వి. శివరామయ్యాఖ్యుని- దేవిడికి
చేరువెంక ఎలక్షన్- చిన్నిమిషను
కారణము జేసుకొని - మాయ - దారి దూరి
అంతతోబోక నగర మా- ద్యంతములను
కడుపులోనను చెయిబెట్టి- కలచి నట్లు
ట్రంకురోడ్డులో ప్రతిపూట- ట్రబులు జేస్తు
ఏడిపించుచునున్నావు- పాడు ముండ!
పురము విడనాడి పొమ్మింక- బుద్ధితోడ.
పోకపోయితివా? గాంధిదాక లాగి
చెలగి చీవాట్లు బెట్టింతు- సిగ్గు గొనగ.

వార్తలు

బుద్ధ విగ్రహాల మహాత్మ్యము.

శాలకొల్లులో మూడునెలల క్రిందట బుద్ధ విగ్రహాలు దొరికాయి. వాటిని కాటిశాడుల పాకలలో వుంచారు. అనేకులు భక్తితో నర్చ కానుకల సమర్పించుచున్నారు.

ఆ విగ్రహాలను కొబ్బరికాయలు కొట్టుట యెందుకు, సైకేల్లా కొంటున ఆలశ్యంగా మాటలాడు వారికి వెంటనే జ్వరం వచ్చుటయేగాక మాత్రమే పోవుటలో కూడా ఇంటికి వెళ్లేటప్పటికి బిడ్డల కందరికి జ్వరం ఒక్కసారి తగులుటతో జరుగుచున్నది. తామన్న మాటలకు పశ్చాత్తాపపడి భూజలు సల్పి, ఫలములు సమర్పిస్తే వ్యాధులు వెంటనే కుదురుచున్నాయి.

* * *

హైదరాబాదులో అరెస్టులు.

ఆర్య సమాజానికి చేరిన వెంకటరెడ్డిగారు, బాలాజీ వడెంగుగారు హిందువులకున్న ముస్లీములకున్న కలహములు జనించుటకు ఉపన్యసించారని ఒక సంవత్సర కాలము సత్ప్రవర్తనకు చెరు రు 2000 లు జామీను ప్రభుత్వము కోరెను. జామీను యివ్వ నిరాకరించినందున రిమాండులో ఉంచబడిరి.

* * *

తెలుగు భూమిలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు

స్వభూమిలోనే ప్రభుత్వము వారితో మునిసిపాలిటీలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు అనుమతి నివ్వవలెనని కోరుతూ పాలకొల్లు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు తీర్మానము గావించిరి.

* * *

మంగళగిరి సభలు.

ఈ వారంలో జరుగవలసిన గుంటూరు తాలూకా సభ, ప్రథమ గుంటూరు టౌన్ప్రజాసమ్మేళన మహాసభ యీనెల 18 తేదికి మార్చబడినది.

* * *

తూ. గోదావరి

జిల్లాబోర్డుల కలయిక.

కాకినాడ, రాజమండ్రి జిల్లాబోర్డులు మరల తూర్పు గోదావరి జిల్లాబోర్డుగా నవంబరు 15 తేదీ కలుపబడుననియు, డిసెంబరు 8 తేది బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగునని తెలియుచున్నది.

* * *

చీపురుపల్లి తాలూకాలో

వర్షాలబాధ.

తే 24-9-38 ది మొదలు చీపురుపల్లి తాలూకాలో ఎంతటినో వర్షములు అమితముగా కురియుటచేత, శ. గ., వరి వ్యవసాయమునకు విశేష నష్టము కలిగినది. వ్యవసాయమునకు సంబంధించి పెద్దచెర్వులు యూత్తు గండిలు కొట్టి[illegible] చెర్వులలో నీరు లేకుండా పోవుచున్నది. రైతులు రెమిషన్ తప్పక యియ్యవలెను.

* * *

గుంటూరులో సిగరెట్టు ఫ్యాక్టరి.

గుంటూరు జిల్లాలో పొగాకు ఉత్పత్తి [illegible] వంగావుంది ఇదంతా విదేశాలకు ఎగుమతి [illegible] తుంటేది ఈ పొగాకుకొక్క [illegible] సిగరెట్లను తయారుచేయుటకు గుంటూరులో [illegible] రివారు ఒక సిగరెట్టు ఫ్యాక్టరిని స్థాపించిరి ఫ్యాక్టరికి నిర్మాణానికి మంగళగిరిలో [illegible] టి. కంపెనీ ప్రక్కనున్న స్థలం[illegible]

ప స్థానమంత్రుల సమావేశము

ఫెడరేషనుకట్లు సంస్థానములు అవలంబింప వలసిన వైఖరిని గురించి నిర్ణయించుటకై ముఖ్యములగు సంస్థానముల ప్రధానమంత్రుల సమావేశము బొంబాయిలో జరుపబడిన జరుగును.

* * *

కాకినాడలో బండ్లసమ్మె.

బండ్లపై పన్నులు తగ్గించవలెననియు, మరికొన్ని యిబ్బందులు తొలగించవలెననియు కోరుచు కాకినాడలోని ఒంటెద్దు, రెండెద్దులు, జట్కా, రిక్షా, బండ్లవారందరు 1 తేది సమ్మె ఆరంభించారు వీరి కోర్కెలు అన్యాయమైనవని అధికారులు తెల్పుచున్నారు.

* * *

రాజకోట శాసనసభ్యుల రాజీనామా.

రాజకోట సంస్థాన ప్రభుత్వంవారు అవలంబిస్తున్న నిరంకుశ నిర్బంధవిధానాని కసమ్మతి తెలుపుచు ఆసంస్థాన శాసనసభ్యులందరును శాసనసభ్యతకు, ప్రభుత్వంక్రింద పనిచేయుచున్న ఇతర సంస్థలకు రాజీనామా యిచ్చిరి

* * *

బోసుగారిదక్షిణ దేశపర్యటనము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాష్ చంద్రబోసుగారు ఈనెలాఖరున దక్షిణదేశ పర్యటనము సల్పెదరని తెలియుచున్నది.

* * *

అమెరికాకు కోతులు ఎగుమతి

గత శనివారం కలకత్తానుండి 500 కిపసులాతి కోతులు అమెరికాకు ఎగుమతిచేయబడెను వీటిని తీసుకొనిపోయి ల్యాబరేటరీలో ఉంచుతో వుంచి వైద్యమునకై అవి ఎంతవరకు ఉపయోగించునో పరీక్ష చేయుదురట.

* * *

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డు ఎన్నిక సందర్భమున రెండవ ఫిర్కాకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమింపబడిన మూదిగంటి జగన్న శాస్త్రిగారు తాను అభ్యర్థిగా నుండజాలనని తెలిపెను.

* * *

వానదుంపాలవలన తాడిపర్తిలో 500 ఇండ్లు విశేషనష్టమునుపొందెను.

వ్యవసాయకూలీల సమ్మెలు.

నెల్లూరుజిల్లాలో యిటీవల అచ్చటచ్చట జరిగిన కూలీలసమ్మెలు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి నాయకత్వమున శాంతి ప్రదముగను ధర్మన్యాయహితముగను, మిక్కిలి జయప్రదముగను జరిగినవని తెలుపుటకు మిక్కిలిసంతసించుచున్నాము పాటక జనులను అందుముఖ్యముగ కడుబీదలగు హరిజనులకు అకళంక నిష్కర్షమైన దీక్షతో స్వార్థరహితులై రాఘవయ్యగారు చేయుసేవయు అందుకై వారికి శ్రీ బొమ్మారెడ్డిగారివలన కలుగు సహాయమును శ్రీ జిల్లాకలెక్టరుగారును శ్రీ ఖాన్ బహాదూర్ హుమాయూన్ సాహెబుగారి సానుభూతియు, మిక్కిలి శ్లాఘనీయము. జేనును పలుమారులు శ్రీరాఘవయ్యగారికి చేదోడు నాదోడుగానుండి రాజీలకొఱకై పాటుబడ సహాయించిరి [illegible] కొన్ని అనివార్యములగు చిక్కులుపడుచుండుటచే అట్లు చేయజాలనందులకు ఎంతయు చింతించుచున్నాము.

వీరి యుద్యమము మెండుగ నుభ్రపదముగ చెల్లుగాక.

కమతం సుబ్బాబు,
యాం. యల్. ఏ.

కట్టెలను అక్రమంగా తోలానన్నది అబద్ధము.

జమీన్ రైతు పత్రిక యందు శేరు పల్లె అక్టోబరునందు కొట్టుకొనిన కట్టెపుల్లలను అదివినుండి అక్రమముగా తోలుకొనివచ్చినారని ప్రచురించినారు. ఇందలి సత్యాసత్యములను ప్రజలను తెలియపరచుట కావిధి కనుక యీపత్రిక మూలమున ఈక్రిందటి విషయములను తెలియపరచుచున్నాను.

పల్లెలరైతులు కొందరు గంజాం. జమిందారుగారికి చెందుచున్న కట్టెపుల్లలు అడవిలో కొట్టుకొనుటకు అనుజ్ఞపొందినారు అనుజ్ఞలో పనుపైనదినములు వారుచాలామంది యిచ్చియున్నది. రైతులందరు కట్టెపుల్లలు కొట్టుకొని అడవిలో లాట్లు పెట్టుకొనినారు. నెలరోజులు గాటిన తరువాయి రైతులందరు కట్టెపుల్లను తోలుకొనిరమ్మంటున్నారు అడవిజవానులు మీరిచ్చిన పదునైదుదినముల గాయిదా గాటిపోయినది మీరు తోలుకొనిపోవుటకు వీలులేదని అడ్డగించారు. జమీందారుగారికి ఈ విషయము తెలిపి చీట్లు వ్రాయించుకొని రైతులను మాత్రము కట్టెలు తోలుకొనిపోవుటకు అనుజ్ఞ యిచ్చినారు. ఈముక్కబులుకన్న ప్రతిరైతు వారు చీటివ్రాయించి కట్టెలను యిండ్లకు తోలుకొనిపోయినారు. ఈ మూదటు వారు చీటీవ్రాయకలేదు వచ్చి యెద గనుకేరు. అట్టివారు మూడుకట్టుకొనిన కట్టెలను యింటికి తోలుకొనిపోయినారని, మూడు రెలు వాయింటికివచ్చి కొట్టుకొని అయినను యివ్వరని అడుగగా చేయు యివ్వనన్నారని మీ పత్రికయందు ప్రచురించినది శుద్ధఅబద్ధము, అన్యాయము.

—కోటగిరి వెంకట్రామయణం.

బలహీనమైన నరములకు
శక్తి కలిగించుటకును, రక్తపుష్టి
కలుగ జేయుటకు, ముఖవికాసము
యిచ్చుటకు
పండిట్ డి. గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతము
సాటిలేనిది. జీవామృతము నూతన
జవసత్వముల కలిగించి సౌఖ్య
మనుభవింప జేయును.

జీవామృతము

ఆయుర్వేదాశ్రమం, పోస్టుబాక్సు 287 మద్రాసు.

ఆనందభవనం
(మిలిటరి భోజనశాల)
నెల్లూరు,
చాకలవీధిలో
కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దక్షిణ బస్సులకు సమీపంలో ఉండేటట్లు చాకలవీధిలో క్రొత్తగా హొటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డిపాళెపు ప్రశస్తపాకాలు-
ఒకమాటు భోంచేసి చూడండి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండు టిఫన్లు గాని, మూడుభోజనాలుగాని చేరి నెల 1-కి రు 9—0—0 లు. విడి భోజనం పూట 1-కి 0—3—6 లు.
పదార్థాలు నేతితోనే—
పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి)
ప్రొప్రయిటరు.

రామకృష్ణ ఖాదీ భాండారం
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.
సన్నము - జరిపేటు - రాజపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు అన్ని రకాలు దోవతులు - అంగవస్త్రములు - సావా గీరల మద్దిలాపురకాలు-తుండ్లు అన్నివిధము లైనవి కలవు.
ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించి యిస్తాముగూడ.
వెల నయం - ఫలమధికం.
రాయవరపు జగన్నాథం
ప్రొప్రయిటరు.

వెంకటగిరివారి ప్రమీలార్జునీయము

వెంకటగిరి నాటకసభ్య వారున్నారంటే ఒకరిద్దరు నటకులు తప్ప యావద్భాగా కట్టేవారంతా, ప్రభృతులు, వీరిదేమి, గాయకులు, వంద్యులు అంతా సంస్థానంవారి అంతఃపుర్యంతాలే! ఇందు అటు ఆంధ్రప్రాంతమునకు పైలకరంవారి నటకులను వజింపజేసే ప్రముఖనటకులా లేరా! ఇటు కురక్షేత్రంపెని స్త్రీ నటకులను మించిన నటించే అడనటకులా లేరా! అనగ ఈ త్రమమధ్య మంగా తీయారై ఇంద్రియవార్లల్లోనే లేక ఏతాజమవాల్లోనే ప్రదర్శనార్హతగలిగి, సంస్థానంవారి వ్యయంతో దానికై ప్రత్యేకంగా సృష్టించబడ్డ ఒక పట్టు. అయితే యావద్యోగనివారలో వ్యయ ప్రదర్శనకు తీరిన తే 30-9-38 దిని నెల్లూరు రంగంలో ప్రదర్శించే అదృష్టం కలిగింది అన్న వారలకు.

నెల్లూరు మండల నాటకసమాజములలో ఎక్కువ సంఖ్యలో అట్టడేయు ఆదరణియాళి నాటకాధి యాత్రీరాజకృష్ణ లీలానాటక సమాజమూలం కేవల వీరికి తేచర్ల యాదేంద్రులవారి ఆదరాభిమానములోనే కళాకౌశల్యం ఎంతో వుంటుందనే భావంతో, ఇక్కడ తీయనివారణ సంబంధ ప్రదర్శనాలంటే వీరి ప్రమీలార్జునీయానికి పేక్షకులు, అధికారులు నాటకాద్యంతం వరకు శ్రమయనక వోపికపట్టుకొని ఉన్నారు. కొనకద్దవారు అంటే కొన్ని శెంటీలవారు పీఠాల్లు (Old - పాత) పాటలకు వరవరుస్తే తాళం వేస్తూ నటకులను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఒక్క పురుష స్త్రీ తప్ప, తక్కిన స్త్రీ పాత్రలంతా స్త్రీలే ధరించారు. వీరి దుస్తులు, మేకప్, ముఖ్యంగా ప్రాప్టింగుమీద ఆధారపడక కొంత అదుపులో (పెకండు ప్రిన్సుపాన్ని ధ్యనవాక్యంతో కాకోలు, ఆట్టచేసినందుకు మాధవ్యాత్వాలు. వీరి ఇన్స్ట్రుమెంటల్ మ్యూజిక్ (హార్మోనియం, తబలా) కడు యింపుగానున్నది.

నటకులు:-

ప్రమీల (ధరించిన ఆవిడ) ఫిగర్ ఆకర్షణీయంగా ఉన్నా దైవకావక్షకు తగ్గించుకొంటేనే కంఠానికిగానీ, అభినయానికి గానీ ప్రాముఖ్యతరాదు.

అర్జునుడు:-వీరు కృతి తగ్గించుకొని పాట ప్రోలాంగు చేసివుంటే బాగుండేది!

కురయోగుడు:-వీరివేషం, పాట బాగున్నవి, గానీ బాణతూణీరాలు దగ్గరవుండగా కండిని పట్టుక్ చేయకోరేటప్పుడు ధరించాల్సిన యాపైను తీసికొని చారుమతి మీదికి యుద్ధానికి రావడం అసభ్యంగా ఉంది. (వీరి చిందులు నవ్వుపుట్టించింది.)

మలయవతి:-ముసలి ఆడసింహంలాగ అట్టచేసినందుకు ప్రేక్షకులు పొట్టలుబ్బ నవ్వారు. ఈ కమాండరు పాత్రను వరోకరిచ్చిన బాగుండేదిక!

పార్వతి:-(పీర్ది బాణాసురునిపాట్ట) "కోరానికి వార్ధక్యముగానీ నా మోహానికి లేదని" యుద్ధరంగాన మాలతితో అంటూవుంటే, వీరిపైన వారవాలబ్ద ప్రయోగిస్తే బాగుండేదేమో అని పించింది.

శ్రీనివాసాచారి శ్రీ కేశవన్ని అన్యసించి పురుషాకృతిని దాల్చిన వీరి సాహసాన్ని మెచ్చుకొన్నా శ్రీ భావాలను [illegible] పోయారు.

దరిశితాలూకా వార్తలు.

కాంగ్రెసు భజనలు.

లకవరం గ్రామంలో వీలంరాజా పట్టాభిరామయ్యగారు, తెల్లంగొండవారి పాలెంలో పుట్టా వరికిరామయ్యగారు, దొరంవారిపాలెంలో దారం కోటిరెడ్డిగారు, యువకులను ఉత్సాహవంతులను నైన రైతులకు కాంగ్రెసుభజనలుచెప్పి శిక్షిస్తూయున్నారు. వందకి భజనమాడిరి జాతీయజండాలు చేతబట్టుకొని కద్దరు బట్టలు వేసుకొని గాంధి టోపీలతో భజనచేయుచుండిన యువకు ప్రతివారికి స్వరాజ్యసంపాదనానికి ఆశక్తి కలుగుచుండి. తాలూకాలోని ప్రతిగ్రామంలోను యీమాదిరి భజనలు యేర్పాటుచేయుటకు ముఖ్యముగా రైతులు ప్రయత్నించుచున్నారు.

* * *

శారదాబిల్లు కేసు.

చందలూరు గ్రామమునసబ్ గారిపైన శారదా ఆక్టుకేసు కందుకూరు డిప్టీకలెక్టరుగారివద్ద పెట్టి విచారింపబడుచున్నది. ఫిర్యాదిసాక్ష్యం విచారించి ఖాస్తీగాబడినది. ఫిర్యాది తరఫున సాక్ష్యమిచ్చిన నాగిచెర్ల రామిరెట్టిని, ముద్దయిన్నీ అతని పార్టీవారు బెదిరిస్తున్నట్లు తెలియుచున్నది ఇది నిజమై సవరించుకొంటే బాగుంటుంది.

* * *

కాంగ్రెసు సంఘములు.

తే 1-10-38 ది దారంవారి పాలెంలో కాంగ్రెసు మెంబర్లు అంతాసమావేశమై క్రింది వారిని కార్యనిర్వాహక వర్గముగా యెన్నుకొనిరి. ప్రెసిడెంటు దారం యల్లమందారెడ్డిగారు వైస్ ప్రెసిడెంటు పేరం నాగిరెడ్డిగారు. కార్యదర్శి దారం వెంకటరెడ్డిగారు.

బొట్లపాలెం గ్రామంలో తే 3-10-38 ది కాంగ్రెసు మెంబర్లు యావన్మంది సమావేశమై నాగం సుబ్బారెడ్డిగారిని ప్రెసిడెంటుగాను, కల్లూరి కోటయ్యగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి.

* * *

పాతకమూరు చెరువు గండి.

ఆగష్టులో తెగిపోయిన చెరువు గండి నీరంతాపోయిన తర్వాత కండ్లనీళ్ళు తుడిచినట్లు రు 8 ల ఖర్చుతో కట్టించబడెను. తిరిగి సెప్టంబరు తే 28 ది రాత్రి కట్టించబడిన చెరువుగండి తేవకంత్రం కన్నెరు యెగిరిపోయి నీరంతయు ఏటిపాలాయెను. చేయునదిలేక గ్రామస్తులు చందాల ప్రోగుచేసి సుమారు 50 రూపాయలకు పైన ఖర్చుపెట్టి యిప్పుడుచేసి గండి కట్టించిరి. చిన్నకేప్యారు పెట్టుటానికి వచ్చిన తర్వాత రైతులు అల్లాడిపోతున్నారు. చూచుకొంటుకంటెగాని చెరువు రిపేర్లు, రైతుకష్టాలు నివారించదు. ఇందుకు కొత్త చట్టం రతులు యివ్వాలె. —వి.ఓ.

పురుష స్త్రీ బాగానే పోషించ్ చెప్పిందికాదు-చెప్పారు. ఇది "శా" ప్రాయ గమనిఅభ్యాసంలో అందరు బాగానే (శా) ప్రేమించుకొన్నారు.

వ. గా:-శ్రీ యాదేంద్రులవారి సమాజ స్త్రీలింత ధైర్యంగా వచ్చి ప్రదర్శించినందుకు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరుగారు మెచ్చుకొన్నారు.

—ఇంద్రగంటి

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

యీదిగువ సమూహపరచిన జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘస్థాన నియోజకవర్గములు ఖాళీపడి యున్నవి. వాటికి ఎన్నికలు యీక్రిందివిధముగా జరుపబడును.

నియోజకవర్గములు.

1. నెల్లూరుతాలూకా కోడూరుపాడు.
2. కోవూరుతాలూకా యిందుకూరు, అల్లూరుపేట.
3. కోవూరుతాలూకా దామరమడుగు.
4. కందుకూరుతాలూకా తిలకపాడు
5. నెల్లూరుటవును (ఎ) రంగనాయకులపేట, స్టవునువావున్ పేట

(బి) కామాటివారివీధి మూలపేట.

నామినేషనులకు

ఆఖరు తేది.	15—10—38
ఉ॥ 9 గం మొదలు సా॥ 6 గం వరకు.	
స్క్రూటినీ	16—10—38
ఉ॥ 9 గం॥ లకు.	
విత్ డ్రాయలు	17—10—38
ఎన్నికలు జరుగు తేది	22—10—38

అభ్యర్థులుగా నిలబడదలచువారు రు 1-0-0 రుసుముతోటి జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యాలయములో ముత్తరాజు గోపాలరావుగారివద్ద తమ దరఖాస్తు పత్రాలనులోపల దాఖలు చేసుకొనవలెను యితర వివరములకు ఆఫీసులో తెలియనగును.

బొమ్మా శేషురెడ్డి,
అధ్యక్షుడు

వెంకటగిరి కాం॥ ఎన్నికలు

వెంకటగిరి టవును కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ యెన్నికలు అధ్యక్ష కార్యదర్శుల యెన్నికలు చట్టప్రకారం జరుపబడనందున రద్దు కావింపబడినవి.

క్రొత్త యెన్నికలు తే 15-10-38 దిన వెంకటగిరిలో సాయంత్రం 4 గంటలకు జరుపబడును. యెన్నికలు జరుపు స్థలము ముందు తెలుపబడును.

క॥ నారాయణరావు,
నెల్లూరు జి॥ కాం॥ సం॥ ప్ర॥ కార్యదర్శి

కల్తీనేతికి శిక్షలు

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారు కల్తీ నేయి అమ్ముతూండినందులకు క్రిందివారిమీద శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరులు కోర్టులో కేసులుపెట్టగా జరిమానాలు విధించబడెను-

(1) కారాల రంగనాయకమ్మ బజారు:— 100 కి 20 పాళ్లు కొవ్వుకలిసిన నేయి అమ్ముచుండినందులకు రు 20 లు జరిమానా.

(2) షేక్ మస్తాన్ సాహెబు, నుదేసారుపేట:—100 కి 80 పాళ్లు కల్తీకలిగిన నేయి అమ్ముచుండినందులకు జరిమానా రు 30 లు

పాలాయిని యిచ్చటిసి లేయారు చేయుచుండు సంయుక్త రాష్ట్రములు, బీహారు, బొంబాయి, మద్రాసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములు ఆలోచనలు సలుపుచున్నారు.

* * *

కాంగ్రెసువారు వీధులు చిమ్ముట.

పాలూరు పంచాయితీబోర్డు వారి పనివారికి జీతాలు హెచ్చించవ నిరాకరించినందుకు 26 తేది సమ్మెకట్టారు. పర్యాలమల్లె వీధుల్లో శుభ్ర అధికం అయింది. అప్పుడు స్పెషల్ ఆఫీసరుగారితో కాంగ్రెసు సంఘం తరఫున మానిసెట్టి వెంకటనారాయణ నాయుడు, సంకిరి ఆగస్త్యయమ్మ నాయుడుగార్లు కలసి 28 తేదీన స్వయంగా వీధులువూడ్చి, బండ్లపైకెక్కి పారకకిరి. కాంగ్రెసు నాయకుల కృషివలన సమ్మె అంత మొందింపబడెను.

* * *

కరాచీలో సిక్కుల సత్యాగ్రహం.

కరాచీ మునిసిపాలిటీవారు టౌన్ప్లానింగు విధానము ప్రకారం సిక్కులు ప్రార్థనచేసే చోటు యొక్క ఆవరణగుండా రోడ్డు వేయదానికి తీర్మానించారు. ఈ ప్రయత్నం సాగనీయకుండా చేయడానికి సత్యాగ్రహం ప్రారంభించారు.

* * *

అనంతపురం జిల్లాబోర్డువారు తమ పాఠశాలలోనుండు హరిజన విద్యార్థులకు పూర్తిగా జీతము మాఫీచేయుచు తీర్మానము గావించిరి.

* * *

సత్యసుధ

నపుంసకత్వమును బలహీనతను నశింపజేయును. కందపుష్టిని ధాతువృద్ధిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

1 నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు
20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.
పైల సరిగ కాకుండుట, బుడకాలు,
తెలుపు బట్ట.
పైల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి
1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N.B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అపూర్వ మందులను, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములను మార్గ దొరకును

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
బెజవాడ.

మా అనుభవమందులకును గ్రంథములకును ప్రసిద్ధముగు ప్రతిషాపులోను అడుగవలయును.

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడీపరీక్ష, వ్యాధులపేర్లు, వాటి గుణము [illegible] తుల చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, [illegible] పుష్టివు, యింటుకంటి [illegible] మైన చికిత్సలు వ్రాయబడి [illegible] 400 పేజీలు బైండ్ చేసినదు [illegible] పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. [illegible]

హిందీ ఉపాధ్యాయుల యోగ్యతలు.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మీడియమ్ ఆఫ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్ కర్నాటకలోనే వుండ వలెనని చెప్పుచూ ఇతర పండితులకు అనేకమంది లేని స్కూళ్ళలో ఫయినల్ క్వాలిఫికేషను 1, 2, 3 ఫారములకు బోధించు హిందీపండితులకు మాత్రము నిర్ణయించుచూ 1938 సం॥ జూన్ నెల 17 తేది జీ. వో. 1894 గల జీ. ఓ. ను ప్రచురించినారు. 1920 సంవత్సరము మొదలు కాంగ్రెసువారు, గవర్నమెంటు గ్రాంటులను పొందు స్కూళ్లను కాలేజీలను బహిష్కరించి జాతీయవిద్యను పెంపొందింప జేయవలెనని ప్రచారము చేయుచున్నందున పలువురు కాంగ్రెసు భక్తులు ప్రభుత్వ హిందీ స్కూళ్లను బహిష్కరించి హిందీప్రచారసభవారు మార్గదర్శకులై పాటించిన జాతీయ విద్యను భాషాకేంద్రము చేయుచున్న సభనెంటు హిందీ ఉపాధ్యాయుల ను నేటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు, జేసిన జాతీయసేవగాని భాషాసేవగాని గమనించక మరియు 10-15 సంవత్సరములు గలవారి సర్వీసెంటు సర్వీసునైనాగా గమనించక ఒకనెల నోటీసుతో వారిని యింట్లకు పంపివేయుట ఘోరఅన్యాయము సహజముగ గవర్నమెంటు వారు రేపు నాకరికిగాని మాత్రముగ qualifications నిర్ణయించుచూ జీ. ఓ. లను ప్రకటించేయ వలెనుగదా జీ. ఓ. లను ప్రకటించిన తేదీల గాయటలు రాకున్న మాత్రమ అభ్యర్థులకే అవకాశంప చేయుఆచారము కలదు.

అందులకు అనుగుణ్యముగ విద్యాశాఖ నుండి 1926 సం॥ మే నెల తే 17 దీ 888 నెంబరుగల జీ. ఓ. ప్రకారము 1926 సంవత్సరమునకు ముందు నౌకరీలోయుండు ఓరియంటల్ క్వాలిఫికేషన్లు లేని తెలుగు పండితులను Exempt చేయుచూ వుత్తరువులు జేసియున్నారు. అదేవిధముగ సుమారు 10 సంవత్సరములనుండి సర్వీసెంటు నౌకరిచేయు హిందీ వుపాధ్యాయులను కూడను నూ 1894 వ జీ. ఓ. యోగ్యతలనుండి Exempt చేయవలసినది మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు చేర్పడిపుండ పూర్వాధికారములు వారి వుత్తరవులకే కిరపాలించిన హిందీ పండితులకే లేదు నౌకరి విడుదల నోటీసులా! మరియు 1936 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 1967 నెంబరుగల జీ ఓ Group i;i ప్రకారము ప్రస్తుతము నౌకర్లలో యుండు హిందీ పండితుడెల్లరు qualify అయి వుండగా నేటి జీ. ఓ. ప్రకారము వారలను యిండ్లకు పొమ్మనుట అన్యాయము.

గనుక మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు స్థానిక అధికారుల పాలిచా-రినిపంపి కొత్తవారిని వారి స్థానములందు ప్రవేశపెట్టక పూర్వమే కనీస పక్షము నౌకర్లలో యుండువారినైనా సదరు నె 1894 వ జీ ఓ నుండి Exempt చేయుట న్యాయమని మనవి చేయుచున్నాను.

కనుపర్తి రామమూర్తి
హిందీటీచరు, నెల్లూరు

లాహొబారులో
...కవుల హర్తాలు.
...రు గారు వ్యవసాయ..రుల
...సందులకు హిందూ పత్రిక
...రాజ... లు. ప్రాంతపు
...రు ప్రతి
...న్య

చిత్తూరుజిల్లా కూలీల- సి. టి. యస్లమహాసభ

శ్రీపతి చంద్రగిరితాలూకా రేణిగుంట సమీపంలో యుండు కరకంబాడు గ్రామంలో తే 9—10—38 ది ఉదయం 11 గంటకు శ్రీ కొమ్మలకంటి రాఘవయ్య గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

యల్. ఆర్. రామనాథం.
కల్లూరు గోపాలయ్య.
పోలూరు చినచెంగయ్య

యానాదిని పోలీసు లాకప్‌లో కొట్టారని

కోవూరు, ఇల్లాని సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు అల్లగాని పాడి పంచమూర్తి కొంకటసుబ్బడిని ఆగస్టు 3 తేది అరెస్టుచేసి కొట్టారని సెప్టంబరు 8 తేది జామీనుమీద విడుదలై సూపరింటుతో చెప్పి కొగా వారు స్టేటుమెంటు తీసుకొని కావలి డిప్టి మేజిస్ట్రేటుకు పంపారనీ, వారు కొంతరు సాక్షులను కూడా విచారించారని తెలుస్తున్నది.

—ఒక విలేకరి

ఉత్తర జిల్లాబోర్డుగారూ

1931 సంవత్సరమునుండి తాలూకాబోర్డుల వారామునుండి 1938 వరకు జిల్లాబోర్డు వారామువరకు ఇస్కపల్లి బోర్డు గరల్సుస్కూలు టీచరుకు రు 8-0-0 లు మొదలు రు 9-0-0 ల వరకు రాదుగ పెట్టి పాఠశాలలో కాపురము చేయుటకు అనుమతించితికి జిల్లాలోవుండే 700 బోర్డు టీచర్లకు ఏమి వారికిన్ని అట్టి అనుకూలము కలుగచేయరాదా?

ఇస్కపల్లి గరల్సుస్కూలులో చదువు బిడ్డలు 25 మంది. ఖర్చు నెలకు రు 15-0-0 లు, రాదుగ 7-0-0 లు, పాదరు 8-0-0 లు. ఇతర పాఠశాలల్లో విద్యార్థికి ఎన్ని రూపాయలు చొప్పున ఖర్చు చేస్తున్నారు.

పరులసొమ్ము దుర్వినియోగము చేయుట పరిపాటి అయినదా? సర్కారు కండ్లుమూసు కొనివున్నదా?

—ఎరిగినవాడు.

పొదిలె కలరా

కంభాలపాటిలో 20 తేది కలరా ప్రారంభమయి 27 తేది నాటికి 18 గ్గురు మింగింది. ఇందులో 10 మంది హరిజనులు. ఇంకా తీవ్రంగానే వుంది. లెక్కనవాన్ని రూలికి సాయి పోట్లకు రాని కానున్న ఇండ్లల్లోబడి తిండికి మాడిచస్తున్నారు. వీరికి ప్రభుత్వమున్నా తిండి పెట్టకుంటే పాపం! వీరుగతి?

పింగళి వెంకటసుబ్బయ్య,
పొ॥ తా॥ కా॥ ప్రెసిడెంటు

ఈ వారంలో జరుగవలసిన గుంటూరు తాలూకా ప్రిభుత రాజకీయ మహాసభ, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రథమ నెల్లూరు జిల్లాప్రాంతీయ మహాసభ యీనెల తే 18 దీకి మార్చబడినది.

పెరాలిసిస్ క్యూర్

ప దిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
క్షీ యించిన అవయవములను చక్క చేయును.
వా తిములెల్ల ధ్వంసముచేయును.
త క్షణమే గుణమునిచ్చును
ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.
న యముగుటకు మొట్టి సందియము లేదు.
కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు వెల రు 5-0-0 లు.

డాక్టరు. బొమ్మా కేశవులు,
దక్షిణాది స్వంతలీస్టు సంతపేట, నెల్లూరు.

స్టౌ బీడీ

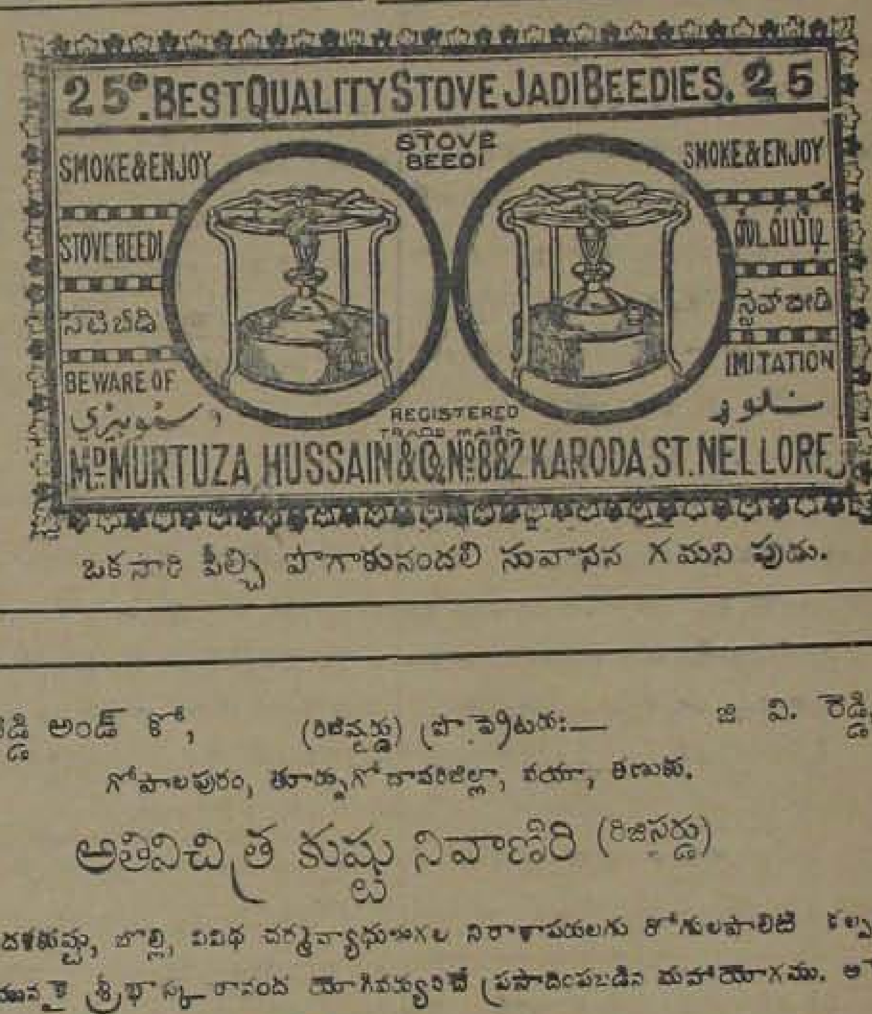

ఒకసారి కాల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనింపుడు.

బి రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రెయిటరు:— జి. వి. రెడ్డి,
గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా, వయా, తణుకు.

అతివిచిత్ర కుష్టు నివారిణి (రిజిస్టర్డు)

అష్టాదశకుష్టు, బొల్లి, వివిధ చర్మవ్యాధులుగల నిరాశాపరులగు రోగులపాలిటి కల్పతరువు లోకోపకారమునకై శ్రీభాస్కరానంద యోగివర్యులచే ప్రసాదింపబడిన మహాయోగము. అనేకులు వాడి స్వజతేహులై ఆనందించుచున్నారు.

సర్వసుఖరోగ నివారణి

ఎంత పురాతనమై జీర్ణించి, ఎట్టి అపాయస్థితియందున్న సుఖరోగములైనను 6 పూటలలో అద్భుతగుణము- పథ్యములేదు- వెలస్వల్పము- 40 దినములకు రు 4 లు మాత్రము-
కేటలాగు ఉచితము-
వివరములకు వ్రాయుడు-

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు
నెల్లూరు మున్సిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయ ప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

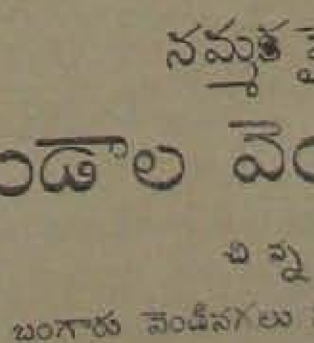

వైద్య పెంచలు నారసింహుని
వారలు చర్మరంజన్ (రిజిస్టర్డు)
చర్మరోగముల కిదియే మెండటి దివ్యౌషధమని నాయనుభవమువలన కనుగొంటిని. ఒక్క పూతతోనే గుణమిచ్చుకొన్న సామ్యవాసము.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు),
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

నమ్మతమైన నగలవర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు.
చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి, కోరిన ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి ఇయ్య... ...కములమంతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును...

నెల్లూరు ఆసుపత్రి

—కే. ఆదినారాయణయ్య.

ఇదొక నరకకూపం ● నర్సులు శిలా ప్రతిమలు ● వార్డుబాయిలే శరణ్యం ●

నెల్లూరు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ [illegible] దేశాస్తు మెంటు మాదిరి [illegible] ప్రజాసేవ. మానవధర్మం - దయా - [illegible] ఇంకా ప్రకటించ బడలేదు. పెద్దడాక్టరు పెద్దడాక్టరే కావచ్చును. తక్కిన డాక్టర్లు [illegible] కావచ్చును. కాని రోగులకు అన్నాహారం గాని, వస్త్రాలు గాని [illegible] లేదు.—

ఇక్కడ పేషంటుగా చేరదమంటే [illegible] ఒక [illegible] డి. యం. ఓ. (పెద్ద డాక్టరు) [illegible] ఎన్ని [illegible] చికిత్సా లేదు. [illegible] చికిత్స [illegible] ఎన్నో [illegible]

[illegible]

అన్నం - రొట్టె - పాలు [illegible] వెంకటయ్యగార్ల [illegible] రాత్రి 10 గంటకు [illegible] రొట్టె అయిదుగంటలకు [illegible] పదిగంటలకు త్రాగడం ఎంత [illegible] పదిగంటలకు పాలిచ్చేటప్పటికి [illegible] పాలకు పదిగంట [illegible] ఆరోగ్యవంతు లైన డాక్టర్లయిండ్లకు పోతవని, [illegible] ఆరోగ్యవంతులైన [illegible] రోగులకు వస్తవని, రహస్యకేయులంటారు. ఇందులో నిజ మెంతో అబద్ధ మెంతో!

అమెరికా ఆసుపత్రికెళ్లితే ఆ ఉపచారం - ఆ యాదరణ రోగాన్ని పరిహరింపజేస్తవి ఇక్కడో! ఆ యుపచారం, ఆ నిరాదరణ, రోగులకు [illegible] ఈ యాసుపత్రికి [illegible] ఆ యాసుపత్రిలో [illegible] భాగం అమెరికావారిది.

రాజక గాయాల!

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమని మురిసి [illegible]

స్పెయిను యుద్ధం పూర్వోత్తరాలు.

2 వ పేజి కొరవ.

ముస్సొలినీ హిట్లర్ [illegible] భయపడ [illegible] అనుకూలంగా [illegible] ఏవిధంగా అయితే అబిసీనియాని ముస్సొలినీకి ప్రథమకబళంగా బ్రిటిష్ [illegible] స్పెయిను విధ్వం సాన్ని కూడా శాంతికోసరమని కాక పెద్దరాజ్యా ల క్షేమంకోసమని బ్రిటిష్ చేస్తోంది.

అంటే [illegible] ప్రధాన రాజ్యాల వైఖరి బ్రిటిష్ వైఖరినిపట్టి ఉంటుంది చేంబర్లేన్ ప్రధాని ఉన్నంతకాలం బ్రిటిష్ [illegible] భయపడి [illegible] ఉందదం సంభవించింది.

రష్యా అంతరంగ వ్యవహారాల్ని సర్దుకొంటూ [illegible] గమనిస్తూంటుంది

స్పెయినుకు సహాయం చేసుపుడే వార్లలో [illegible]

[illegible]

[illegible] రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వం [illegible] రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వం [illegible]

[illegible]

స్పెయినులో సగానికన్నా పైగా విరోధుల [illegible] ప్రభుత్వంక్రింద ఏర్పడింది. వారి పాయాంలో ఉంటే ప్రదేశంలో పరిస్థితులు తీవ్ర రూపాన్ని దాల్చి ఉన్నవి. [illegible] స్వతంత్రించేక నిజమైన వార్తలని నిరోధిస్తు అన్యాయం [illegible] ఉంది.

కాని రిపబ్లికన్ స్పెయినులో ప్రజానులతో సహా అందరూ జాగరూకతతో [illegible] ఉన్నారు.

ఇదన్నీ [illegible] సెగ్రిన్ [illegible] [illegible] సహాయాన్ని కూడా [illegible] చెప్పారు. దీనినిపట్టి చూడగా [illegible] ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది

ఇకమీదట స్పెయిన్.

ఇప్పుడు [illegible] స్పెయినుకు సామ్యంగా [illegible] ఇటలీహిట్లరుకు ఇది [illegible]

కలరబడ్డారు. అయితే [illegible] అసందర్భంలో స్పెయినునుండి [illegible] స్పెయినుసహాయం కూడా [illegible] విరోధులకే బలంగావుంటే జర్మనీ ఇటలీలు [illegible] స్పెయినుకు రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వముపై [illegible] వుంటుంది.

పండిత నెహ్రూగారి అభిప్రాయం.

స్పెయినును గురించిన శ్రీ నెహ్రూగారి అభిప్రాయం [illegible]

"[illegible] యుద్ధపరిస్థితులలో [illegible] ప్రజ [illegible]

[illegible]

[illegible] రిపబ్లిక్ స్పెయినులోని [illegible]

[illegible] సత్యానికి ఆయన చాలా [illegible] దేశంలో [illegible]

ఖద్దరు తత్వము

తాపులు గల్లవాగులకు
ఖద్దరుకట్టుటదాక్ష్యతో మువా
యాసపుమాట కాని ప్రా
దయాలమరల్పగజాలు త్యాగవు
భ్యాసముచేతగాని సమ
[illegible] దుర్లభంబె పై
జేసము లెన్ని జేసిను
పేదల [illegible]

[illegible]
[illegible] మై
జేసము జేసినావు [illegible]
పేదల రక్తశకాలలోని [illegible]
రోసము [illegible]
రూపునుమాపనో [illegible]
[illegible] ఆవ
[illegible]

ఖద్దరుధారణమ్మువలన
కారణమేదో మహాత్మ గాంధియే
సిద్ధినిపూర్ణగాదలచి
చేసెనో [illegible]
పద్ధతికైన [illegible]
పాలనపొందగ [illegible]
పెద్దరికంగివారో! [illegible]
పింకుము దీనుల [illegible]!

గుడ్డేటి వీరసుబ్రహ్మణ్యా

[illegible]

మదరాస్ వస్త్రే

ఆంధ్ర మహాసభ్యు లకు మంచితెరుణం.

మా ఆంధ్రా హోటలుకు దయచేయండి!

ఆంధ్రులకు తగిన వసతులు

" నచ్చిన భోజనం-

భోజనం - ఫలహారం 12 అణాలు

వేయించిన కందపప్పు-
గోంగూర పచ్చడి-
నిమ్మకాయ
దోసకాయ
దబ్బకాయ
మామిడికాయ
మొదలైన ఊరగాయలు-

స్నానానికి వేన్నీళ్లు-
అడిగినన్ని సాక్షు నెయ్యి-

ఇంకా మీకేం గావాలి?

ఆంధ్రరాష్ట్రం సాంబారు లాగితే వస్తుందటయ్యా! రండి! మా ఆంధ్రుల ప్రత్యేకత కోసం దరవాజాతీశాం.

ఆంధ్రా హోటల్,

61 లజ్‌చర్చిరోడ్డు - మైలాపూర్, మద్రాస్.

కొరడా దెబ్బలు

మంత్రి రాజాగారి పిరావేశము.

మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి గారు డాక్టరు. టి. యస్. యస్. రాజాగారు ఇంగ్లండులో యూరోపు 3 నెలలు పర్యటనచేసి రాష్ట్రానికి తిరిగివచ్చి తమ మంత్రిత్వశాఖను గురించి విమర్శించే వారికి తగిన సమాధానాలు చెప్పారు. మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు అవలంబించిన పద్ధతుల విషయమై వార్తాపత్రికలు అనుసరించిన వైఖరి విచారకరమనీ, పాపీయులైన వారి ప్రకటనలు తమ మంత్రిత్వశాఖపైని దూషణలేననీ (1) మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు అవలంబించిన పద్ధతులవల్ల ప్రజలకు మేలు కలగలేదనటం, (2) ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు విజయం లభించిన తరువాత ఆ కాంగ్రెసు మంత్రులు ప్రజల కోర్కెలను తీర్చటం లేదనటం, అవి ఆధారరహితమైనవనీ, కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారము స్వీకరించిన తరువాత ప్రతికక్షులు వారిపై విరోధ వైఖరి అవలంబించుచున్నారు అని రాజాగారు తెలిపారు. అనుమాత్రం కూడా పక్షపాతరహితంగా కాంగ్రెసు మంత్రులు ప్రవర్తించలేదని ఆరోపణలు చేయడం అన్యాయమని, ప్రతిపక్షులు కేవలం ద్వేషబుద్ధితో ప్రభుత్వంపై అపవాదులు మోపుతున్నారని, ఒక్కొక్క శాఖ విషయంలో ప్రత్యేకంగా సమాధానం చెప్పారు.

ఒక మాట: కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారము వచ్చినంత మాత్రాన, విమర్శలు చేయరాదని రాజాగారి ఉద్దేశమా? కాంగ్రెసు మంత్రులు సర్వజ్ఞులా? విమర్శలు వినే ఓపిక లేకపోతే ఎలా? రాజాగారు దురాగ్రహంగా అదే మాటలు చెప్పారు. ప్రతికక్షులకు అధికారం ఉంటే, తమపై కొంచెం అపవాదమును తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించి, రాజాగారు తమ ప్రవర్తన చేయించి తమ గౌరవాన్ని నిలబెట్టుకోవలెను.

దౌర్జన్య రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల

దౌర్జన్య నేరాలకు శిక్షింపబడ్డవారిని బెంగాలు ప్రభుత్వంవారు యింకా వదలిపెట్టలేదు. దౌర్జన్యనేరాలకు శిక్షింపబడ్డవారు కూడా తిరిగి దౌర్జన్యపద్ధతిపైన నమ్మకం పూర్తిగా పోయిందని గాంధిగారు చెప్పారు. ఇటీవల విడుదల చేయబడిన వారందరు దౌర్జన్యాన్ని పూర్తిగా విరమించి పత్రికలకు కూడా వ్రాశారు. రాజకీయ ఖైదీలందరిని విడుదల చేయాలని బెంగాలు ప్రభుత్వంవారు యింకా విడుదల చేయకుండటం ప్రజాభిప్రాయ

స్వీకరించడం అన్నమాట. కాంగ్రెసు సంఘంవారు, మహాత్ముడు యీ విషయంలో పట్టుబట్టడం అవసరం. ఇట్లాచేస్తే గాంధీజీ ప్రభుత్వ వర్గాల విమర్శించ వద్దంటున్నాడు మాండ్రు పూర్తి సంయుక్త - సిద్ధమైనట్లే సంయుక్త.

అయ్యో బొబ్బిలిరాజా!

బొబ్బిలిరాజా గారు లండనునుండి మద్రాసు వచ్చిన తరువాతనే ప్రధాని రాజాజీగారు కలుసు కొని హిందీ పరీక్షలు ఆందోళనను తొలగించు విషయం మాట్లాడారు. రాజాగారు దీనికి ఒప్పుకొన్నట్లు, నిజంగా తనలో యేదో వుపాత్యం దని ఆత్మగౌరవానికి వ్యతిరేకంగా రాజాజీతో కలుసుకోవాలని రెండు తీసుకున్నారు దీనితో కూడా ఈ గౌరవం నిలబెట్టుకొనుటకు లభించిన పదవిని మళ్లీ కాలదన్నుకున్నదన్నమాట కాంగ్రెసు అనుకూలంగా అభిప్రాయము వ్యక్తపరచి ప్రజాభిమానాన్ని ఎంతో పొందివుండేవాడు.

పట్నంలో పనిపాటలేనివాళ్ళు కొంతమంది కాలివాళ్లను కాసేపు యేదోవ్యవహారంలో విరోధులను చేసి విధంగా వాటిని ఆందోళన చేసేవాళ్లు ఎంత మాత్రం చేస్తారు; ఎంతకాలం చేస్తారు. అంతా చల్లారిపోయింది ఇప్పుడు రాజాగారు తాము చేసిన గౌరవభంగాన్ని తలంచుకొని ప్రాయశ్చిత్తం కొంత చింతిస్తున్నాడనుకుంటూ.

నైజాం రాష్ట్రంలో చేనేత పరిశ్రమ.

1880 లో ఒక సర్వే జరిపింది. అప్పుడు నైజాం రాష్ట్రంలో చేనేత, అద్దకం కూడా పేర్చి చేనేత పరిశ్రమ స్థాపించారు. ఒక్కొక్క కేంద్రంలో ఒక పెద్ద మగ్గం, నాల్గు నేత నేర్పే వారు, ఒక కలంకారీ మేస్త్రీ వుంటారు. వీరు గ్రామాలకు పోయి పాఠశాలల్లో చేనేత విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇస్తారు. తమ విద్యార్థులకు పరీక్షలు, బహుమానాలు ఇస్తారు. వీరు పూర్తిగా నైపుణ్యం పొందిన తరువాత పాఠశాలల్లో చేనేత పనులను నేర్పుతారు. అద్దకపు మేస్త్రీ కూడా విద్యార్థులకు రంగులను గురించి, అవి వుపయోగించే విధానాన్ని విపులంగా తెలియజేసి ప్రదర్శిస్తాడు. ఇందువలన బట్టల విక్రయం కూడా చురుకుగా జరుగుతున్నది.

ఇందువలన దేశీయ పరిశ్రమ అభివృద్ధిలో, పారిశ్రామికంలో నైజాం ప్రభుత్వ శ్రద్ధ మన రాష్ట్రం కూడా గమనించి అంగీకరించక తప్పదు. రాజాజీ దీని గ్రహిస్తారు!

రంగుభేదం

భారతీయులైన ఒక సంస్థావారొకరి ఫ్రాంటియర్ మెయిల్లో మొదటితరగతిలో ప్రయాణం చేయుచుండగా ధోవతి కట్టుకున్నాడని ఆ పెట్టెలోనే ప్రయాణం చేస్తున్న తెల్లదొరలు ఆక్షేపించేటప్పటికి రైల్వేఉద్యోగులు ఆయన్ని ఆ పెట్టె దిగమన్నారు. మొదటితరగతి భారతీయ ప్రయాణీకులకు యిట్లుంటే, సామాన్యుల యిబ్బందులు అవమానాలు చెప్పనక్కరలేదు. రైల్వే లపైన అధికారం భారతీయులకు వచ్చిందాకా యీ రంగుభేదం తొలగదు.

వెస్టు అండ్ వారి 13 వ నెంబరు బహుమానము.

అతిసులభము! త్వరపడుడు!! త్వరపడుడు!!!

లక్ష్మీదేవి మీకొరకు కాచుకొనివున్నది.

రు 20,000 లు మీరు గెలుపొందుడు?

1-వ బహుమతి రు 17000 లు రెండు చతురములు రైటుగా పంపినవారికిన్ని, 2-వ బహుమతి రు 5000 లు ఒక చతురము రైటుగా పంపినవారికిన్ని, రు 1000 లు ముందుగా రైటు అన్సర్లు పంపిన 2 రు స్త్రీలకు స్పెషలుగానున్నూ, రు 1000 యొక్క చతురములు కంపినవారికిన్ని, యివ్వబడును. దీనియొక్క సీలు అన్సరు బ్యాంకులో వుంచడమైనది. సీలు అన్సరుతో సరిగా పంపినవారికి రు 500 లు కంటె తక్కువ ప్రయిజు వుండనేరదు.

87		96	
ప్రవేశ రుసుము రు 1-0-0 మాత్రమే	29	స్థాపితము 1936	82
	1		2

ముగింపు దినము 31—10—38.

పై వుదహరించిన చతురములలో 1 టి మొదలు 68 వరకున్నగల సంఖ్యలు వాడి అడ్డముగా గాని నిలువుగా గాని యేమూలగా గాని కలిపి కూడితే 1 టి నెంబరు చతురములో 87 న్నూ, 2-వ నెంబరు చతురములో 96 న్నూ రావలెను. ప్రతి చతురములోను ఒకసారి వాడినసంఖ్య తిరిగివాడరాదు. యీ రెండు చతురముల ప్రతిసెట్టు 1-కి రు 1—0—0 చొ॥ ప్రవేశ రుసుము మనియార్డరుగాని పోస్టల్ ఆర్డరుగాని యిన్సూరు ద్వారాగాని పంపవలెను. ప్రవేశరుసుములను మనియార్డరు కట్టినరసీదుల యం. ఓ. రశీదు చతురములతో పంపవలెను. ప్రవేశరుసుములను బట్టి బహుమాన మొత్తము మార్చబడును. ఫలితములు తే 4—11—38 ది జమీన్ రైతులో ప్రకటించబడును. తెలియపర్చబడును ప్రయిజువిన్నర్లకు ఆరాప్రాంతంపంపబడును- యీ చతురములు 10 సెట్లుకలిసి రు 8—0—0 లకు పంపినవార్కి ఉచితముగా, 20 సెట్లుకలిసి 16—0—0 లకు పంపినవార్కి అదనంగా డియార్డరున్నూ 40 సెట్లుకలిసి రు 80—0—0 లకు పంపినవారికి గోల్డ గడియారమున్నూ, సొమ్ము ప్రయిజులుగాక ఇవి శ్రీ గాయిక్వుబడును. ప్రతి 40 సెట్లు 1-కి రు 80—0—0 చొ॥ రెన్ని చతురములయినను పంపుకొనవచ్చును. మేనేజరు గారి ఆర్డరు ప్రకారమైనదిగాను చట్టబద్ధమైనదిగానుండునని తెలుసుకొనవలెను.

చతురములు మనియార్డర్లు పోస్టలార్డర్లు యీ క్రింది అడ్రసుకు పంపవలెను.

మేనేజరు: — వెస్టు అండ్ కాంపిటీషను, రాజమండ్రి- తూర్పుగోదావరి

కాంగ్రెసు: ముస్లింలీగు.

యిండియాలోవుండే ముస్లిములందరికి అధికారం గల ముస్లిముసంఘము ముస్లింలీగని కాంగ్రెసు అంగీకరిస్తే కాంగ్రెసువారితో సంప్రతింపులు జరుపడానికి సిద్ధంగావున్నానంటాడు జిన్నా. దాని అంగీకరించడానికి వీల్లేకపోయినా, లీగు ఒక ప్రత్యేక సంస్థగా అంగీకరిస్తే సంప్రతించడానికి ఆక్షేపణవుండదని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు తెలిపాడు.

ముస్లింలీగు ఏకైకసంస్థ అని అంగీకరించమని కాంగ్రెసువారిని కోరుటకు బదులు, దేశంలోని అని ముస్లిముసంఘాలు ముస్లింలీగుకు అధికారమివ్వి, ముస్లిములకు ఏకైక ప్రతినిధి సంస్థగా వ్యవహరించుటకు జిన్నాగారు అధికారం సంపాదించుకొంటే బాగుంటుంది. ముస్లిముసంస్థలే లీగుతో ఒకటంకే తీవ్రంగా భేదిస్తున్నాయి. కాబట్టి జిన్నాగారు నిజంగా హిందూముస్లిము సఖ్యత కోరేట్టయితే, దేశీయాభ్యుదయమే తన ఆశయమైతే, తన మొండివాదాన్ని వదలి కాంగ్రెస్ వారితో సమాధానికి రావడానికి పూనుకొంటాడు.

ఆంధ్ర మహాసభలు.

ఈ వారంలో ఆంధ్ర మహాసభలు మద్రాసున జరుగుతున్నాయి. ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య యీ సభల్లో ప్రాముఖ్యం వహిస్తుంది. ఆంధ్రులు కేవలం సభల్లో ఉద్రేకం, ఉత్సాహం చూపేవారు కారు, కార్యరంగాల్లో కూడా శూరులని ఆంధ్రులు నిరూపించుకోవాల. లేకపోతే కేవలం సభలలోనే కార్య సాఫల్యత పొందటం కష్టం

—చిత్రగుప్తుడు.

కలువాయి కర్ణం.

తిరుగా కలువాయి కర్ణంమీద లంచం తీసుకున్నాడని నాగిరెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు కలెక్టరువారి వద్ద పెట్టిన పిటీషన్ విచారణనిమిత్తం ఆత్మకూరు తహసీల్దారువారికి పంపబడిందట.

పిటీషనరుకు- తహసీలుదారుకు - ఈ మధ్య లో విప్లవం. తహసీల్దారు విచారిస్తే న్యాయం కలగదంటాడు పిటీషనరు. పోనీ ఆర్. డి. ఓ. ను విచారించమన కూడదా ?

—పౌరుడు.

కోవూరు

తా॥ కాం॥ మీటింగు.

పైకార్యసంఘ సభ 8 తేదీ జరిగింది. గడువు ప్రకారంగా కాం॥ సభ్యులను విడివిగా చేర్చమనీ, చేర్చిన ఫారాలు-ధనం తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యాలయానికి పంపమనీ, గ్రామ కమిటీ జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులస్థానాల ఎన్నికలు జరుపవలెనని, జిల్లా కాంగ్రెసు వారి కోరుటకు, తాలూకాలో ప్రెసిడెంటు సభ్యుల్ని చేర్చి 1939 లో పంచాయతీ ఎలక్షను లో కాంగ్రెసు పాల్గొనవలసిందని, కమ్మపాలెం ఆటంకములు కూడా. వల్లూరెడ్డి- మా. వెంకట శేషయ్య-కాయుప్ప గారలు నిరాకరించి రిపోర్టు చేయమనీ, తీర్మానాలు గావించిరి. కోరం లేనందున సామాన్యసభ జరుగలేదు.

మొ॥ వెం॥ శేషయ్య, కార్యదర్శి.

Printer Publisher, and Editor
N. V. Ramanaidu, Zamin Ryot
Power Press,
168 Danduvari St., Nellore